

ప్రతిదినము ప్రకటింపబడును

309561

VOL. 6.

దేన్న పట్టణము 1919 వ సం॥ ఆగస్టు నెల 9 - తేది క నివారము

NO. 109

సంపుటము. ౩

సిద్ధాంతి నామ సంవత్సర శ్రావణ మాస శుద్ధ త్రయోదశి ౧౩.

౧౯౧౯

కేశవకాంత్ తలనూనె (వైట్ ఆయిల్ ఇందులో కలపబడినది)

(కృత్రిమ మార్కెట్టులోయందు వాటి కన్నీటికంటే మిక్కిలి చాడయినది. మంచి వాడుకగలది. (1581)

(దీనియొక్క గుణాంతరములకు మెచ్చి గృహిణీయర్ జడరక్షణలో ఒక యోగ్య తాళత్రయము మైదురు కేశములలో ఒక బ్రాంజుకరమును కమిటీవార్డు ఇచ్చి యున్నారు.) కేశవకాంత్ తలనూనె ప్రత్యేకముగా శ్రేష్ఠమైన చెట్టకాయల నూనెతోను పరిమళమైన పువ్వుల నండియు తయారు చేయబడినది. ఇది అన్ని కేసుల జనులకును తగినది. తలవెండ్రుక లూడిపోవుటను నివారించుటకు మృదువుగాను బలగాను పాతగుట్టు చేయును. ఇండ్లియొక్క గాక కేశవ కాంత్ తలనూనె బహుమందులకు తలనూనె లెప్పటి కంటెను మిక్కిలి చతుకయైనది. వీటియొద్దకు భాగ్యకంఠులకు తగినది.

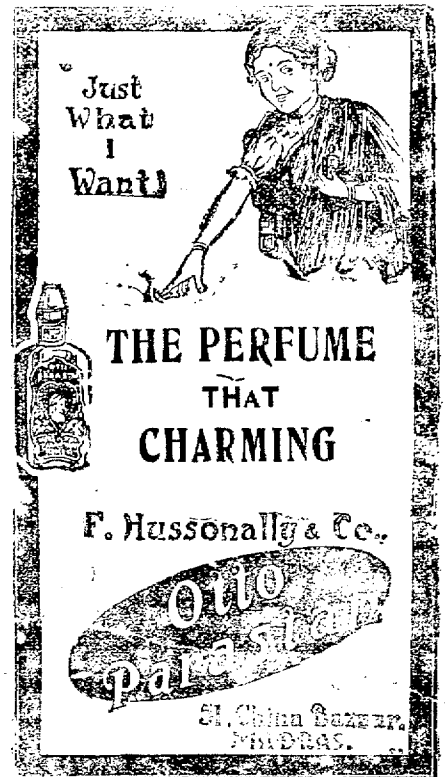
కేశవకాంత్ తలనూనెలో మెదడుకు చెడుపు చేయునట్టి వైట్ ఆయిల్ కలిపినదిని రుజువుచేయువారికి రూ. 1000 లు ఇవామగా నియ్యబడును.

ఒకసారి తెప్పించిచూచిన మీకే తెలియును.

కర్తవ్యమును బట్టి ఖర్చులు కలసి 1 బుడ్డి నెల రూ. 0.15 0.

ముఖ్యమనిపు:— కేశవకాంత్ తలనూనె బుడ్డినీటితోను బహుమతి టిక్కట్లుండును.

The Keshav Perfumery Works,
147, Abdul Rahman Street, Bombay. No. 3.

Note

Note

Salicylic Acid

The best quality of this can be had of

Messrs. Parry & Co.,

1601

Box 12, Madras.

For price & other particulars apply.

సత్యాగ్రహ స్వదేశి ధోవతులు

హిందూ దేశమునందు తయారైన నూలులతో మనదేశపు చేతిమగ్గుములవలన నేయబడినవి.

ఇరుకంటి లేక గుండంచు 60-వ నెంబరు 54 అంగుళముల వెడల్పు గలది గజము 1-కి 1-0-0.

ఇరుకంటి లేక గుండంచు 40-వ నెంబరు 54 అంగుళముల వెడల్పుగలది గజము 1-కి 0-14-0.

సాధారణమైన తువట్లు, ట్విల్ డి 1-కి 0-10-0.

అంతకుపైన వెలగలిగినవి కూడ యున్నవి.

నూలు చేతిమగ్గులు 60-వ నెంబరు 1-కి 0-4-0.

505, హాడిసోఫ్ పేట్ రోడ్డు, లిమిటెడ్, కంజీవరం. (962)

విక్టోరియా ఆసుపత్రి, కాకినాడ.

అంతకుపైన బహుమతిగా వాడుకగలదు. ఎన్ని సంవత్సరములనుండి గ్రుడ్డితనముతో బాధ పడినవ, తిరిగి దృష్టిని (చూపు) పొందుదు. కంటిలో పువ్వులు, ఎరుపులు, ఒరుపులు, దురదల, ఇతర సమస్త శ్రేణిరోగములు ముగియబడెను. కడు బీడు మదితము. (1562)

1. అంగ్లేజు వైద్యయోగచంద్రిక తలగుణాంతరములకుగా (వాడుబడినది. 400 ప్రక్రియలు గల ఫె నెల రూ 1-4-0. 2. తైఫాయిడు కీమత అను గ్రంథమునగ్లిమోలో (వాడుబడినది. నెల రూ 1-0-0.

వి. గోపాలకృష్ణయ్య, యం. డి. స్టరను.

ఫర్మక టెక్ పేనాల ధర తగ్గించబడినది.

బ్లాక్ బర్డు యు 8-8-0 స్క్వాక్ యు 7, వాటర్ మెక యు 7-8-0, వాటర్ మెక (నెప్పీలేక నెల్ ఫిల్లింగ్) యు 10-8-0, నెల్ ఫిల్లింగ్ 210 యు 4. అలెగ్జాండ్రా యు 2-12-0 (1514) గిరిబదయ్య, వైద్యనర్స తిరువల్లిక్కోడి, మద్రాసు.

నవీనము! పరిమళద్రవ్యముల రాజు నవీనము!

ఆటో దిల్ బహార్

మనోరమ్యముగాను కొంతకాల ముందునట్టి అత్యుత్తమ వాసనయును కలదు. ఆటో దిల్ బహార్ సారాయి మొదలగునాటి యొక్క సంబంధము బోధిగాలేదు. వేదగుర్జలో గాని చక్కాయిన వైనగాని 2-8 చుక్కలు విడిచినంతట ఒక నవీన వసన మధ్యలోనుంటే యెంత గుళిమయిన వాసనను అనుభవించ వచ్చునో అంత అనుభవించుదు. ఇతర వాసనలు ఈ వసనియందేనా యీ ఆటో దిల్ బహార్ యొక్క వాసన ప్రాథమ్యముగా నిలుచును. ఈదినమే ఒకబుడ్డికి వ్రాసి వంపుడు.

నెల 1/2 (రామ బుడ్డి 1-కి రూ. 0.8-0 } వి.వి. వార్డు
,, 1 (రామ బుడ్డి 1-కి ,, 0.12-0 } రూ. 0.4-0
,, 1/2 అవున్నబుడ్డి 1-కి ,, 2.0-0 } ప్రత్యేకము

126 ఆద్యుత నివారిణి.

ప్రొఫెసర్ జేమ్సుగారి

ఎలెక్ట్రో టానిక్ పెరల్స్

ఇది బలహీనులకును నీరసులకును మందు. నిద్ర లేకుండుట, జ్ఞాపకము తక్కువగను, మెదడు దిమ్మగా నుండుట, వనియం చెంతమూత్ర మిచ్చు లేకుండుట, నిస్సత్తువ, బలహీనము, ఆయాసము, శుక్ల నప్తము పోగొట్టును. విద్యార్థులకు, ఉపాధ్యాయులకు, గృహస్థులకు, వర్తకులకు, మనోవ్యాధులకు మొదలగువాటికి ప్రతి స్తమైన మందు. బలమును గలిగించును. అనేక వేలమంది ఇందువలన బాగుపడినవారు. నీవుకూడ నేటిదినమే ఒకబుడ్డిని కొని దానిమోస్తరు ఒకమారు పరీక్షించుము.

25 మాత్రల బుడ్డి 1-కి రూ. 1-4-0
40 ,, ,, ,, 2-0-0

ఆంగ్లోయిండియన్ డ్రగ్ ఆండు కెమికల్ కంపెనీ, నెం 155, హమ్మమసీడు వీధి, బొంబాయి.

తెలుగువారు పశువైద్యమును నేర్చుకొనడము మంచిది

ప్రకటనసంఘమువారి ప్రచురణము

స్కూల్ డ్రైవర్ చక్కగా కడలేన పిల్లవాండ్రను లి. ఎ. పరీక్షకుకు చూపించుట తల్లిదండ్రుల కనేకులకు కష్టము కావచ్చును. అట్టివారు మద్రాస్ వెంటరినెరి కాలేజిలో, అలాగ పశు చికిత్సాశాస్త్రపాఠశాలలో చదువు కొనేవారికి చేతులమీదును పశువైద్యమునుగూర్చి గ్రహించుట మంచిది. ఈ పాఠశాలలో ఏటకు నుమారు 40 మంది చేరి చదువుకొనుటకు ఇప్పుడు అవకాశమున్నది. దానిలో విద్యార్థులు అక్కడ మూడేళ్లు ఉండి గుర్తింబులు పశువుల మొదలయిన జంతువులపై వచ్చే రోగములకు ఎట్లు చికిత్స చేయవలెనో నేర్చుకొందురు. వారు ఈ పనిని నేర్చుకొను శుండ్టప్పుడు వారికి నెల 1 కి 15 రూపాయలు స్కూల్ ఫీస్, అలాగ విద్యార్థి కీసము, ఇత్యులకును. మూడవ సంవత్సరము కడపటి జాగే పరీక్షలో తేలివారు పశువైద్య పండితులని యెంచబడుతారు. ఈ కాలేజిలో ఏటకు తక్కిన అవునున్న వారింటే చాలా ఎక్కువమంది పశువైద్యమును నేర్చుకొని కావలసి యున్నందున, దానిలో పాఠ్యము అయినవారికి (అనగా విద్య నేర్చుకొని పరీక్షలో తేలివారికి) వెంటరినెరి డిపార్టుమెంటువారి యిలాకానే నులభముగా ఉద్యోగములు దొరుకుతవి. కడపటి పరీక్షకు వెళ్లే వారిలో నుమారు నూటికి 75 గురు వరకు సాధారణముగా పాఠ్యము అవుతూ ఉంటారు. అలాగ కడలేకుండా ఉంటారు. దానిలో తప్పిపోయినవారయినాగాని బొంబాయిలోగాని కలకత్తాలోగాని జాగే పశువైద్యశాల పరీక్షలలో నులభముగా కడలేరి ఆ వెస్టిండెస్టిలలో నులభముగా ఉద్యోగములను సంపాదించుకొనుట తగు.

2. మద్రాస్ వెంటరినెరి కాలేజిలో వెళ్ళే చదువులు చాలామంది. ఆ విద్యార్థులు చాలా అనుభవకాలయ్యేటట్లు చేస్తవి. అక్కడ చదువుకొనినవారు గుర్తింబులను కల్పదులకు వచ్చే రోగములను కదుక్కుటయందు చాలా గట్టి వారవుతారు. ఆ కాలేజివద్దనే పశువైద్యశాలకుదా ఒకటి ఉన్నది. మద్రాసులో జబ్బుపడే గుర్తింబుల పశువులను వాటి సహజములు ఆ ఆస్పత్రికి కంపించి బాగుచేయించు కొనుటకు వీలున్నది. అందుకల్ల ఆ కాలేజిలో చదువుకొనే వారు తాము ప్రవేశించిన మొట్టమొదటి వారమునండికూడా జబ్బులపడే పశువులను క్షయముగా చూచి వాటికివచ్చే రోగములనుగూర్చి వాటికి జేయవలసిన చికిత్సలను గూర్చిని చక్కగా తెలిసికొనవలగుదురు. ఇంతేకాకుండా, మన ఇంగ్లీషువారి పశువైద్యశాస్త్రము సుదేశములో ఉన్న రయితులకు కొత్తగాతోచి వామిద అపమృతము పుట్టుటం చేమో అన్నీ, వారిశాస్త్రమును బాగా నేర్చుకొననివారికి ఉద్యోగాల్నిచ్చి పశువైద్యులగా నియమించిట్లయితే రయితులు ఇంగ్లీషువారి పశువైద్యశాస్త్రమును తృప్తికరిస్తారేమో అన్ని, మనస్కారులకు భయపడి, తమ పశువైద్యపాఠశాలలో చదువుకొన గోరేవారందరను మూండేడ్లకాలము దానిని నేర్చుకొనుండవలెనని ఉత్తరపుచేసియున్నారు. ఆ కాలేజిలో చేరేపిల్లలు స్కూల్ డ్రైవర్ పరీక్షలో బాగా తేలివారయి యుండవలెనని, ఆ పరీక్షలో ఇచ్చే సర్టిఫికేటులు వారు గట్టివారయి యున్నట్లు తోచేలాగున చేసేదై యుండవలసినదన్నీ. వారు ఆ కాలేజిలో నేర్చుకొనకుండు చక్కగా గ్రహించే వారికి క్రికీలవారని తోచేటట్లు చేసి వైయుండవలసినదనినీ కూడా మనస్కారులవారు ఉత్తరపు చేసి అటువంటి పిల్లలనుమాత్రమే ఆ కాలేజిలోకి చేర్చుకొంటామని తీర్మానించుకొనియున్నారు. ఈలాగున చేయడము కల్ల ఆ కాలేజిలో చదువుకొని వెళ్లిపోయినవారిలో అనేక మంది మన చెన్నరాజ్యములో చాలాగట్టివారయిన పశు వైద్యులని పేరు కెక్కినవారయినారు. మన ఇండియా దేశములో నున్న తక్కిన భాగములయందూ మద్రాస్ వెంటరినెరి కాలేజిలో చదువుకొనే పశువైద్యులు చాలా గట్టివారని ప్రసిద్ధి కెక్కియున్నారు.

3. పశు వైద్యులకిచ్చే జీతాలు ప్రస్తుతము అంత పెద్దవి కావకమాట నిజమే. వెంటరినెరి డిపార్టుమెంటులో ప్రవేశించే ఉద్యోగస్థులకు మొట్టమొదట నెలకు 80 రూపాయల జీతము మాత్రమే ముట్టును. వారికి 15 రూపాయలు బత్తెముకూడా దొరుకును. గనుక మొత్తము నెల 1 కి 45 రూపాయలు దొరు

కుతవి. వారి జీతము సంవత్సరాని 4 రూపాయల వరకున 50 రూపాయలవరకును హెచ్చుచుండును. వారికి దొరకే బత్తెము యధావకారముగానే ముట్టు చుండును. ఆ డిపార్టుమెంటు వారి పరీక్షలో తేలివారు వై తరగతులలో చేరుబడు చుండురు. వారు మొదట 50 రూపాయల జీతమున 15 రూపాయల బత్తెమును దొరకే తరగతిలో చేరుబడుతారు. అక్కడ వారికి ఏటకు జీతము హెచ్చుతూ ఉండి, కాల క్రమమున 85 రూపాయల జీతమువరకు వృద్ధిమై 15 రూపాయల బత్తెముతోకూడా, అనగా, మొత్తము 100 రూపాయలు నెలనెలకు ముట్టును. వీరికివైగా వెంటరినెరి ఇన్ స్పెక్టరులు ఉన్నారు. వారికి 85 రూపాయలు మొదలుకొని 120 రూపాయలవరకును జీతము ముట్టుతుంది. వారివైన నమగరు డిప్యూటీ సూపరింటెండెంటులు ఉన్నారు. అట్టివారికి 240 రూపాయలు మొదలుకొని 400 రూపాయలవరకును జీతములు ఇత్యులు బడుచున్నవి. మద్రాస్ వెంటరినెరి కాలేజి 1904 వ సంవత్సరమునకు మార్చిమే ఆరంభింపబడి యుండిప్పటికిని దానిలో చదువుకొనియున్న విద్యార్థి ఒకడు ఈకొద్దికాలములోనే డిప్టీ సూపరింటెండెంటు ఉద్యోగమునకు రావలసివారు. వైన చెప్పిట్లు పశు వైద్యులకు ఇచ్చుచిచ్చి జీతాలు అంత యెక్కువైనవి కాకపోయినప్పటికినీ, గయితుల కంపరికి పశువులందొక కప్పుకు గనుక, ఈ వెంటరినెరి డిపార్టుమెంటులో పనిచేసే ఉద్యోగస్థులకు క్షోగానే ఎక్కువో ఒకప్పుడు చాలా ఎక్కువ జీతములు ముట్టేటట్లు ఏర్పాటు చేయబడుతుందని మనము నమ్మవచ్చును.

4. మనదేశములో ఉన్న వృత్తి రయితులకున్న వక్కాదుల మూలమున జీతము గడుచుచున్నది. కొద్దిపాటి రయితు యొక్క పశువులు జబ్బుపడిగాని, లేక, ఆకస్మికముగా వచ్చే అసాయముగల్గుగాని, లేక యాకుకూడే చనిపోయిట్లయితే ఆ రయితుయొక్క కుటుంబము గణనములో పడి ముడిసిపోవచ్చును. వృత్తిరయితులకు పశువులకు జబ్బురచ్చిగాని లేక ఆకస్మికమున అసాయములు కలిగిగాని. వాటిని ఎన్నెన్ని తగిన చికిత్సకే చచ్చిపోవుచున్నవో ఎవరుక చెప్పలేరు కాని, ఆలాగున అనేకమయిన పశువులు చచ్చిపోతున్నవని అందరికిని తెలిసిన విషయమేకదా మన చెన్నరాజ్య మంతటిలోను 55,010 గాగియున్నవి. ఇన్ని గాగియాలలో జబ్బులు పడుతూ ఉండే పశువులన్నిటిని చికిత్స చేయడానికి 150 మంది పశువైద్యులమాత్రమే ఇప్పుడున్నాడు, 850 గాగియాలలోనున్న పశువులన్నిటికిని చికిత్స చేయడానికి ఒక్క పశువైద్యుడు మాత్రమే చాలు నడడము సరికాదని స్పష్టమగుచున్నది. అందుకల్ల ఈ వెంటరినెరి డిపార్టుమెంటువారు ఇక మీదట ఇంకాచాలామందికి ఉద్యోగములు ఇస్తారని మనము యాధిగా నమ్మవచ్చును.

5. ఈ డిపార్టుమెంటువారి ఉద్యోగస్థులు చేయవలసి యున్న పని చాలా ముఖ్యమయినదన్నీ రయితులకు చాలా ఉపకారమయినదన్నీ అయ్యున్నందుకల్ల, వారికి తగిన పెద్ద జీతాలు ఇవ్వగలంబులై, మన సగ్కారవారు ఈడిపార్టుమెంటువారి ద్వారా ఎల్లప్పుడును చాలా వృద్ధులకు కర్షు చేస్తూ ఉండవలసినది. ఇదిగాక, ఈ డిపార్టుమెంటు క్వోటలోనే వృద్ధి చేయబడుతుంది గనుక ఇప్పుడు దీనిలో ప్రవేశించేవారికి త్వలోనే పెద్ద జీతాలు అర్జించడానికి చాలా వీలు కలుగుతుంది. దీనికి వాఖలా కావలెనంటే, మనము మద్రాస్ వెంటరినెరి కాలేజి పక్కగా పోయినట్లయితే, అక్కడ ఎక్కువమంది పశు వైద్యులకు తక్కిన చేయదానికై మన సగ్కారుల వారు చాలా సామ్యము కర్షుచేసి కొత్త కొత్త కట్టడములను కట్టుతున్నారని మనకు తెలుస్తుంది.

6. ఆ వెంటరినెరి కాలేజి మద్రాసులో ఒక పేటయై యున్న పేమేలో ఉన్నది. దానియట్లును పెద్ద కాలిఫలము న్నుండుకల్ల అక్కడి విద్యార్థులకు కావలసిన అనుకూలము లన్నియున్నా ఉన్నవి. వారు అక్కడ నుఖముగా ఉండి మంచి ఆరోగ్యముగలవారై యుండగలుగుచున్నారు. ఆ కాలేజి ఆవరణములోనే అక్కడ చదువుకొనేవారిలో సగముమంది విద్యార్థులు ఉండదగిన మంచి కనలి గలదు. వారికి చాలా కొద్దిపాటి అద్దెకే గదులు దొరుకుతవి. అక్కడనే ఆ విద్యార్థులు బంతి తిన్న అటను ఆహారదానిని కరిరసాధకములు చేయడానికిన్ని అనుకూలయ్యేటట్లుగా మిక్కిలి విశాలమైన కాలిఫలము సమృద్ధిగా ఉన్నది. అక్కడ చదువుకొనేవారు తమ భోజనము విషయమై తామే ఏర్పాటులు చేసుకొనవచ్చును. గనుక వారు తమ తమ కులాచారముల ననుసరించి ఒక్కొక్క జట్టుగాకూడి తమ కంటలనినమునై తమకు కావలసిన ఏర్పాటులను చేసుకొనవచ్చును. ఆ కాలేజిలో చదువు

కొనడానికి మన దేశములోనుండి అన్ని డిపార్టుమెంటుల అన్ని కులములవారును వస్తున్నారు. ముఖ్యముగా తంజావూరు బ్రాహ్మణులును మళయాళదేశస్థులును ధారావారుగా వస్తూ ఉన్నారు. కాని ఆంధ్రదేశములోనుండిగాని ఓంధ్రదేశములోనుండిగాని చాలా కొద్ది మందిమాత్రమే వస్తున్నారు. ఇది మిక్కిలి విచారకరమైయున్నది. ఇందుకల్ల ఈ డిపార్టుమెంటువారికి చాలా కష్టములుగుచున్నది. ఎందుకల్ల మనగా తెలుగును ఓంధ్రమును దేశభాషలై యున్న జిల్లాలలోకి పంపించడానికి తెలుగువారిలోను ఓంధ్రులలోను పశువైద్యమును నేర్చుకొన్నవారు దొరకడము లేరు. అందుకల్లనే ఈ డిపార్టుమెంటువారికి చాలా కష్టముగా నున్నది. అరవ వారినిగాని మలయాళీలనుగాని తెలుగుదేశములోకి పశువైద్యులనుగా పంపితే రయితులు వారియందు నమ్మకములేక వారి కలహము పుచ్చుకొనరు. అందుకేనే తెలుగుదేశస్థులును, ఓంధ్రదేశస్థులును మద్రాస్ వెంటరినెరి కాలేజికి తమ పిల్లలనే పంపించడము. అవశ్యమైయున్నది.

7. ఎవరయినా తమ పిల్లలను ఆ కాలేజిలో ప్రవేశ పెట్టగోరే వారు మద్రాసులోని పేమేలోన్న వెంటరినెరి కాలేజి ప్రిన్సిపల్ గారి పేరు వ్రాసి అందువిషయమున వరకు లవన్నిటిని తెలుసుకొనవచ్చును. ఆవైసములన్ని అయ్యేవను బడియున్న ఒక కాగితమును వారికి ఆ ప్రిన్సిపల్ గారు పంపుతారు. స్కూల్ డ్రైవర్ పరీక్షలో ఇంగ్లీషులో మంచిదాగుటకురచ్చి పిల్లవాండుమాత్రమే ఆ కాలేజిలో ప్రవేశించగలుగుతారని ఇదివరకే చెప్పియున్నాము. తెలుగుదేశములో కృష్ణాజిల్లాలోను ఇతర జిల్లాలోన్నో మంచిస్కూల్ డ్రైవర్ పరీక్షలులు ఉన్న పిల్లవాండు అనేకులున్నారు. అటువంటి వారు రివియూడిపార్టుమెంటులో 20 రూపాయల జీతము తెచ్చుకొనే గుమస్తాలయి యుండడానికి మాత్రమే ప్రయత్నించే ఉడానికి బదులుగా మద్రాస్ వెంటరినెరి కాలేజిలో చేరి పశువైద్యమును నేర్చుకొంటే, తమకున్న కమిషనానికిన్ని మేలు చేసుకొన గలవారవుతారు.

నోటీసు

. ది పౌల్ ఇండియా ఇండస్ట్రీయల్సువారి నిజస్థరు ఆఫీసు 1919-వ సంవత్సరము అగస్టునెల 11-వ తేది నుండి అర్మీనియన్ వీధిలోయుండు 108-వ నెంబరు భవనమునుండి 106-వ నెంబరు భవనమునకు మార్చబడు నని, వారు అందరికి ఇంగువలన తెలియజేయుచున్నారు. 1716

శ్రీరామకృష్ణ పరమహంస

ఉపదేశ వాక్యములు. శ్రేణులభము. ప్రతిదినము తరింప దగినది. కొద్ది కరుణామాత్రము మిగిలియున్నది. కృపపడుదు. (పతి 1-4 క్షు 0-12-0, పోస్టేజి క్షు 0-8-0. శ్రీరామకృష్ణమందిరం, గొడుగుపేట, మచిలీపట్నం.

పంటివైద్యము.

డాక్టరు గిబ్బర్ బదర్లు 12 కెన్నడెనులేజ్, ఎన్నూరు, మద్రాసు. ఈ రసవైద్యులు ఏకారణము చేరినైన పండ్లను వెరికి కేసుకులని యుండిన సెప్పిలేతుండ పీకే చేయగలరు. బలహీనమైన పండ్లను బంగారు కట్టులచేత బలపరచుట సంకులల కండ్లను బంగారుచేత మూయుట, కల్లు క్రొత్తకట్టుట, ఇంకను పంటినంబంధమైన అన్ని వ్యాధులను మారనవైద్యశాస్త్రప్రకారము మిక్కిలి తక్కువ ధారీకి చికిత్సచేయ ముందుకు వచ్చి యున్నాము. ఈటిని తీయవచ్చును సాఫీతకే తీయబడును.

యంత్ర సహాయముచే తయారుచేయబడిన కాంతిగల సిరామాత్రలు. మా సిరామాత్రలు ఇప్పుడు ఒక అందమైన వెట్టెలో పాక్ చేసి పంపబడుచున్నవి. (1278) ముఖ్యమైన వార్తాపత్రికలలో గొప్పగా కొనియాడబడుచున్నది. ఒక్కొక్కమాత్రమును ఒక జోన్సు కాంతిగల సిరాయగును. డైమన్డ్ బ్లాబ్లాక్ మాత్రము (1 గ్రాము) 144 మాత్రము నెల రు. 1-4-0 కమ్యూరేషన్ బ్లాబ్లాక్ 1 గ్రాము మాత్రము రు. 1-6-0 టైట్ బ్లాబ్లాక్ 1 గ్రాముమాత్రము 0-15-0 ఎట్టసిరా 1 గ్రాము మాత్రము రు. 1-8-0 అవపచ్చసిరా 1 గ్రాము మాత్రము రు. 1-4-0 కె. ఎఫ్. వి. అయ్యర్స్ అందు కో, 18/288 అప్పాదిలింగు, వై నాబాద, మదరాసు. U C. CHAKRAVARTY, 24. Tarak Chatterji Lane, Calcutta.

కలకత్తా విశ్వవిద్యాలయసంఘము

నివేదిక సంగ్రహము

కలకత్తా విశ్వవిద్యాలయ సంఘనివేదికమునందు ప్రస్తుత విశ్వవిద్యాలయ విధానమును, దానికి కారణభూతములగు సాంఘిక, చారిత్రక కారణములును, పుస్తక విధానమును గాఢముగా చూచి, ఈ నివేదికను ఆయన సంపుటములగా రచియింపబడినది. ఇక జనాభానున్న గురవి యెనిమిది సంపుటములున్నవి. మొదటి యెడమపుటలలోను యీ సమస్యను ప్రవేశపెట్టిన కలయు చారిత్రక, సాంఘిక విశేషములు తెలుపబడి యున్నవి. భారతవిద్యావిధానాభివృద్ధిని గూర్చి నివేదిక కర్తలు తెలిపియుండిరి. 1818 సంవత్సరములో సంవత్సరమున కొక లక్షరూపాయలవైసన క్యాయమునువలెనని డైరెక్టర్లు నిశ్చయించిరి. 1855లో ఆంగ్లభాషామూలముగ విద్య గలపు పాఠశాలలై భూమున కెచ్చించవలెనని ప్రభుత్వమువారు తీర్మానించిరి. 1864లో ప్రైవేట్ తరగతియందే విశ్వవిద్యాలయమువలెనను విద్యావ్యవస్థ ప్రభుత్వమువారు తీర్మానించిరి. 1882లో పాఠశాలలను తమ ప్రత్యేక పాఠశాలలుగా ప్రాంతముగా విభజించి ప్రభుత్వమువారు మునిపేసి, ఇతరుల పాఠశాలలను స్వయంసంఘము విధించి ప్రాంతమువారు జూచిరి. 1904లో విశ్వవిద్యాలయముల కాసనము నిర్ణయమైనది. ఈ ప్రకరణమున ప్రభుత్వమువారు ప్రైవేటు పాఠశాలలను ప్రాంతముగా విభజించి విద్యను గూర్చి తెలుపబడినది. పిమ్మట బెంగాలు విద్యాభివృద్ధి కమిషనుల గూర్చియు, ఆరీకిని, గృహ, సాంఘిక సాంప్రదాయములనుగల సంబంధము తెలుపబడినది. తరువాత ప్రత్యేక సంఘములకు (ముఖ్యముగ ఇహమ్యుడియం లకు) విద్యావిషయమునగల ఆసాధ్యతలు వెల్లడింపబడినవి.

బెంగాలులో పాఠశాల విషయక సమస్య.

మాధ్యమిక పాఠశాలల పరిణామమును, ప్రత్యేకపరీక్ష యుద్దేశమును గూర్చియు సంఘమువారు పరిశీలించిరి. ప్రస్తుత విధానలోపములను గూర్చియు ప్రధాన కారణములు గలవు:

- (1) ఆంగ్ల ఉన్నత పాఠశాలలో అనేకముల యందు తగినసాధన సంపత్తిలేదు. కీర్తియుగాక, స్వల్పవేతనములందు ఉపాధ్యాయులు చేసి నిర్వహించబడుచున్నవి.
- (2) మెట్రిక్యులేషను పరీక్ష తగినంతటి ఉన్నతపరిణామముగలిగి యుండక, విద్యార్థి అభివృద్ధికిని, జీవాభ్యుదయమునకును అనుకూలముగ నున్నది.
- (3) విశ్వవిద్యాలయమునకును, ఇల్లిక ఇన్వెన్షన్ కళాభివృద్ధి అధికారము విధింపబడి నుండుటచే, యీ పాఠశాలలకు సహాయమునంది, వీనిని పరిశీలించి అధికారము లేక యున్నాయి.
- (4) ప్రాథమికవిద్యలో చాలభాగము ఇంటరుమిడియేటు తరగతులలో బడుచున్నది. అందుచే జీవోపాధిపతకంబు విషయములనేకములు విద్యార్థులకు నేర్పబడుచుండుట లేదు.

కలాకాలము.

తరువాతి ప్రకరణములలో కలాకాలము గూర్చి వెలపబడియున్నది. ఈ విధానలోపము లిట్ల నిరూపింపబడినవి:—

- (1) ఇండియన్ విద్యార్థుల ధిక సంఖ్యాబలముగ నుండుటచే ఒక విశ్వవిద్యాలయ ప్రతిష్ఠాపనము వీరల్లంబును తృప్తికరముగ నున్నది.
- (2) అందరు గ్రాడ్యుయేటు తరగతులందు విజ్ఞానాధికారములు నేర్పబడు తరగత భవనపత్రికాని, ఉపాధ్యాయులు గాని లేరు. వీరిలో నేనుములు విద్యార్థులు చెల్లించు జీతముల మీదనే ఆధారపడి యున్నవి. ఈ ఆదాయము కలాకాల క్యాయములకు చాలు. అనేక కలాకాలమున్న కలకత్తాగరమునూడ, మంచి సహకారము గానరావచ్చును.
- (3) ఇచ్చట గలపు విద్యవాలకులకు సారస్వత విద్య గనేయున్నది. సాంకేతికవిద్యకు తగిన సాధనములేవు, విద్య ఉపన్యాసములములముననే గలవని చూచుచుండుటచే ప్రత్యేకముగ ప్రతి విద్యార్థిని తగినదానిలో బెట్టుటకు అవకాశము లేనట్లును, దీనికి, విద్యార్థుల అసౌకర్యముల కొంత కారణము, కలాకాలములో సంబంధము లేక, విశ్వవిద్యాలయము ప్రత్యేకముగ పరీక్షా ప్రతిష్ఠాపన మగుట యిందుకు ప్రధాన కారణము.
- (4) ఉపాధ్యాయులలో ననేకులకు తగిన జీతములు లేవు; కాదు చేయుటలో స్వతంత్రములేదు; ఉన్నత పదవులందు ఆకలేదు; ఇందుములమున ఉత్సాహకరముగ వని చేయుటకు ప్రాంతములేదు.

లందు ఆకలేదు; ఇందుములమున ఉత్సాహకరముగ వని చేయుటకు ప్రాంతములేదు.

(5) విశ్వవిద్యాలయము వాణిజ్యమునే ఎమ్. ఏ, ఎమ్. ఎస్. సి. పరీక్షలను తమ ప్రత్యేకతలు ఉధికారము క్రిందికి దీసికొనటచే, కలాకాలములో ఉన్నతరగతులకును ఉన్నత తరగతులకును సంపర్కము మేల్పడి అందరుగామ్యయేటు తరగతులకు నష్టము కలుగుచున్నది.

(6) ప్రధానపట్టణేతర ప్రత్యేకములందున్న కలాకాలముల ప్రస్తుతస్థితినిబట్టి విశ్వవిద్యాలయ కమిషను తమవిద్యార్థులకొనుటకు తగిన రీతినిలేదని తెలిసికొనవచ్చును. విశ్వవిద్యాలయమువారికి ప్రత్యేకముగ నివియుండుటలేదు. విశ్వవిద్యాలయముగల యీ కలాకాలములో చాలకులకు ప్రాతినిధ్యములేదు. అందుచే విద్యావిధానము నేర్పరచుటలో వీరి కెట్టి అవకాశములేదు.

విశ్వవిద్యాలయము వారి యితర భర్తములగూర్చి రెండవ సంపుటమున వెలపబడినది. మొదటి ప్రకరణమున ప్రైవేట్ విద్యనుగూర్చి వర్ణించబడినది. పరీక్షావిధానముగూర్చియు విద్యాసాధనముగూర్చి రెండవ ప్రకరణమున వినియోగింపబడినవి. విద్య జీవోపాధిపతకముగ నుండవలెనా, ఆంగ్లభాషామూలముగ నుండవలెనా అనువిషయముగూర్చి బెంగాలులో అభిప్రాయభేదమున్నట్లు తెలియుచున్నది. పిమ్మట, విద్యార్థి జీవనమును గూర్చి విచారకర్మితగతు లన్నియు వెలపబడినవి.

కృత్రి, సాంకేతిక కమిషను:— న్యాయ శాస్త్రము, వైద్యశాస్త్రము, కృత్రిసామయము, ఇంజనీరింగు మున్నగువిషయములు మూడవ సంపుట మనవర్ణించబడినవి. న్యాయశాస్త్రము, వైద్యము రకపు యితరవిషయములలో తగిన యేర్పాటు లేదని యందుములమున స్పష్టము కాగలదు.

పాలనా సమస్యలు.

ఈ విషయమునకు మూడు ప్రకరణములు ప్రత్యేకింపబడినవి. విశ్వవిద్యాలయ పాలనము విద్యార్థివృద్ధి కననుకూలముగన, ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వము యున్నదని మొదటి ప్రకరణమున వెలపబడినది. నెనేలు ప్రతినిధి పథముగ నున్నది. ఇది కార్యనిర్వాహక సమస్యలను కూడ పరిష్కరింపవలయును. ఇది అన్ని ఉత్తముల భావములకు తెలియజేయు సంతటి పెద్దదిగను లేదు; క్లిష్ట స్థితిగతుల వర్ణించుటకు తగినంత చిహ్నము గలదు. సింధి కేటు ప్రతినిధి పథము. ఇది స్వీయ భర్తములను నిర్వహించు సంతటి వికలముగ లేదు. కలాకాలమును, విశ్వవిద్యాలయమునకును గల సంబంధము తృప్తికరముగ లేదు. ఇందుములమున కలాకాల నిర్వహణమున సామర్థ్యము గానరావచ్చును. మరియు వీరి కార్యస్వాతంత్ర్యము తగ్గిపోయినది. విశ్వవిద్యాలయము కితర భర్తములు కూడ గలవు. పాఠశాలలను రికగ్నము చేయుట మున్నగు పనులను విశ్వవిద్యాలయము చేయవలసియున్నది. వీరి నన్నిటిని యిది తృప్తికరముగ నిర్వహించవలసియున్నది. రెండవ ప్రకరణములో విద్యావిషయమున ప్రభుత్వమువారి విధిని గూర్చి తెలుపబడినది. ప్రభుత్వమునకును, విశ్వవిద్యాలయమునకును గల సంబంధములు తృప్తికరముగ లేనివియు, ప్రభుత్వమువారు విద్యావిషయమున అనవసరముగ జోక్యము కలుగజేసికొనమండుటచే పని తృప్తికరముగండుటచే గాక, విశ్వవిద్యాలయమున భాగ్యత కూడ తగ్గిపోవుచున్నదనియు ఈ సంఘమువారు చెప్పుచున్నాడు. ప్రభుత్వ విద్య గుల గూర్చి యిందు వర్ణించబడినది. ప్రభుత్వ విద్యార్థుల పద్ధతియందు లాభములను చర్చించి, యందుములమున అనవసర విభేదములను, అన్యాయములను జరుగుననియు, అందుచే యీ కాలములో నన్ను అనేకుల చేయుపద్ధతి ఖండింపబడినదనియు యీ సంఘమువారు వాదించుచున్నాడు. ఈ పద్ధతివలన విద్య సంపూర్ణ ప్రభుత్వకరముగ; ప్రైవేటు పాఠశాలలకు నష్టముకలుగును. విశ్వవిద్యాలయములకునే ఉద్యోగమునకు ప్రవాసాధారముగ పాటించు వాచారముకు యీ సంఘము చింతించెను. కడపటి ప్రకరణములో భారతవిశ్వవిద్యాలయము యితర విశ్వవిద్యాలయములలో పోటీకా యున్నదని నిరూపింపబడినది.

నూచనలు.

మాధ్యమిక విద్య.

మాధ్యమిక విద్యావిధానము సంపూర్ణముగ ముగియకొనిన గాని బెంగాలు విశ్వవిద్యాలయ పుస్తక విధానము తృప్తికరముగ నుండవలదని యీ సంఘమువారి అభిప్రాయము. వారి ప్రధాన నూచనలు నిట్లు బొందు పరచుచున్నారము:—

(1) విశ్వవిద్యాలయ తరగతులలో జేరుట కర్తక ప్రస్తుతమున్న మెట్రిక్యులేషను గాక, ఇందుమించు ఇంటరుమిడియేటు సామర్థ్యముండవలెను.

(2) ఇంటరు మిడియేటు అంతరమున కమిషను వొసగు వాధ్యత “ఇంటరు మిడియేటు కలాకాలము” అను నూతన ప్రతిష్ఠాపనముల కొసంగవలెను, ఇది కొన్ని విషయములలో ఉన్నత పాఠశాలలకు జేర్చబడును; మరికొన్ని ప్రత్యేకముగ నిర్వహించబడును. ప్రతియందలములోను కనీసముగ ఇంటరు మిడియేటు కలాకాలమైన యుండవలయును. ఇంటరుమిడియేటులో గల ఆ ప ప ప వ్యాపక పట్టపరీక్షలకు మాత్రముగాక, వైద్యము, ఇంజనీరింగు, కృత్రిసామయము, పరిశ్రమము మున్నగు వానినికూడ అధ్యయించుటకు అవకాశము కలదు.

(3) ఇంటరుమిడియేటు కలాకాలము, పట్టపరీక్ష తరగతి కలాకాలములందీ విధింపవలెను. ఒకే జేర్ యీ రెండును యేకయాజమాన్యము క్రిందకున్ను, వీనికి ప్రత్యేకముగ పాలకవర్గమును మూలభవమున యేర్పరచవలెను.

(4) రెండు ప్రాథమిక విద్యార్థులకు అందవలెను. ఒకటి ప్రస్తుతమున్న మెట్రిక్యులేషనులో కుల్యముగ నుండవలెను. ప్రస్తుతపు ఇంటరుమిడియేటులో కుల్యముగ మరొక యొక పరీక్ష 18 వ యేట జరుపవలయును. ఇందులో కృతార్థులైన వారే విశ్వవిద్యాలయ తరగతులలో జేరుట కర్తము.

(5) ప్రస్తుతమున్న విద్యాకాల యీనూతన విధానము గుణ్యముగ పనిచేయుట కననుకూలముగ నున్నది. మాధ్యమిక ఇంటరు మిడియేటు విద్యాసంఘమున వెలకొల్పవలెననియు, వీరు సలహాసంఘముల నేర్పరచుట కధికారము గలిగియుండవలెననియు యీ సంఘమువారు మునించు చున్నాడు. ఈ బోర్డువారు రాష్ట్రము, మండల సలహా సంఘములను నిర్మించుటకు కూడ అధికారము గలిగియుండవలెను.

(6) ఈ బోర్డులో అధికార పర్యుల సంఖ్యాభావము క్యముండవలెను. ఇందు యెక్కువ ప్రాధాన ప్రతినిధులును, ముగ్గురు మహమ్మదీయుల ప్రతినిధులును యుండవలెను. ఈ బోర్డులో ప్రభుత్వమువారిచే నియమింపబడు వేతనమును పొందువాడును అగు అధ్యక్షుడు నుండవలెను. (7) కల్లిక్ ఇన్వెన్షన్ డైరెక్టరు ఉద్యోగరీత్యా పర్యులకు నుండవలెను. (8) బెంగాలు కాసనభయమునది అధికారపర్యులచే నెమ్మకొనబడిన ప్రతినిధి యుండవలెను. (9) కలకత్తా విశ్వవిద్యాలయముచే రగురుకు, డెక్కా విశ్వవిద్యాలయముచే రిగ్గురుకు ప్రతినిధులెన్నికొనవలెను. (10) రిగ్గురు మొదలగు రిగ్గురు ముఖము ప్రభుత్వ నియంత్ర పర్యుల అందవలెను. వీరిలో పరిశ్రమ, వాణిజ్యము, కృత్రిసామయము, వైద్యము, అగోగ్యము, మాధ్యమిక ఇంటరుమిడియేటు విద్య, చారికా విద్య మున్నగు కాలపు ప్రతినిధులు అందవలెను.

ఈ సంఘమువారి అధికారము:—

- (1) ఉన్నత పాఠశాలలలోను, ఇంటరుమిడియేటు కలాకాలములోను అవలంబించవలసిన విద్యావిధానమును నిర్ణయించుట.
- (2) వై. వెలపబడిన రెండు మాధ్యమిక పాఠశాల పరీక్షలను చేయుట.
- (3) తగినపరీక్షలముచేసి ఉన్నత పాఠశాలలను, ఇంటరుమిడియేటు కలాకాలములను ఆమోదించుట.
- (4) ఈ విద్యావ్యవస్థలకు అవశ్యకతను ప్రభుత్వమువారికి తెలియపరచి, యందులకు భవ్యములు చేయుట.
- (5) ఈ బోర్డువారికి ఇవచ్చెట్ల ధృవదలనెనియు, గ్రాంటు నిచ్చు అధికారముండవలెననియు ఈ సంఘము వారిలో అధిక సంఖ్యాబలము అభిప్రాయము.
- (6) ఈ బోర్డు విద్యాకాలంలో భిక్షముగ నుండరాదు. దాని కనుబంధముగ నుండవలెను. డైరెక్టరు ఆఫీసుస్వభావము ముగ్గురు జేందవలెను. డైరెక్టరు విద్యాకాలములలోకి కలహా నిచ్చుచుండును. అందుచే నతడు ప్రభుత్వ కార్యదర్శిగ నుండుట వసరము.

విశ్వవిద్యాలయ సంస్కరణము

ప్రస్తుతలోపములు తొలగింప నూతన విశ్వవిద్యాలయములను స్థాపించుటవసరమనియు, యిది విద్యార్థులకు నిచ్చునవిగ నుండవలెననియు సంఘమువారు మునించు చున్నాడు. ఇందులకు, ప్రస్తుతము కలకత్తాలో నున్న విద్యార్థులకు దానకాశముల నన్నిటిని యుపయోగింపవలెననియు, డెక్కాలో క్రొత్త విశ్వవిద్యాలయమును స్థాపింపవలెననియు, ప్రధాన నగరేతర

ప్రభుత్వములలో విశ్వవిద్యాలయ కేంద్రస్థానముల సాపేక్ష తలెనెనియు మీర దెలుపుచున్నారు. ఈ క్రింది నియమములు బెంగాలులో ప్రస్తుతమున్న విశ్వవిద్యాలయములకు గాని, ముందు నిర్మితములు కాబోవు వానికి గాని వర్తింప నలయును.

(1) రాజ్యాధిపతికిని, భారత ప్రభుత్వమునకును కల కత్తా విశ్వవిద్యాలయమునకును కల ప్రస్తుతసంబంధము తొలగి పోవలెను. సామాన్య కానన సభ విశ్వవిద్యాలయమునకు సంబంధించిన ప్రధాన కాననములను నిర్మింపవచ్చును. రాజ ప్రతినిధి కలకత్తా, డెక్కా విశ్వవిద్యాలయములకు విజయనగ నుండవలెను.

(2) కలకత్తా, డెక్కా విశ్వవిద్యాలయములకును ఇక ముందు నిర్మితములు కాబోవు వానికిని బెంగాలు గవర్నరు ఛాన్సలరుగ నుండవలెను.

(3) భారత ప్రభుత్వమునకు బయట బెంగాలు ప్రభుత్వము వారు బెంగాలు విశ్వవిద్యాలయముతోడి విషయము లను తరిమివేయవలెను.

(4) విశ్వవిద్యాలయ కార్యములకు సంబంధించిన కాన నము లింత కఠినముగ నుండరాదు. అట్టి కాననముల ప్రికింది విధముగఁజేటి కరూపమున నేర్పవలయును:—(ఎ) అట్ట-అ నగా సామాన్య కాననసభచే నిర్మితమై, వారిచేతను మాత్రమే మార్చబడునది. (బి) ప్లాట్యూలు-ప్రభుత్వమున సామాన్య కా ననసభచే నిర్మితమై, పిమ్మట బెంగాలు ప్రభుత్వమువారి అను మతిని విశ్వవిద్యాలయము వారిచే మార్చబడుట కనుగొనవలెను. (సి) అర్థి నెన్ను-విశ్వవిద్యాలయ కార్యవిధానాక వర్తమువారి చే నిర్మితమై, విశ్వవిద్యాలయపు కోర్టువారి ఆమోదములకు పొందవలసింది. దీనికి ఛాన్సలరు తీర్పునిచ్చింపవచ్చును. (డి) రెగ్యులేషను. విశ్వవిద్యాలయములోని సంఘములు తమకొసం గబడిన అధికారములపట్టి చేయు నియమములు.

(5) నవరసల విద్యార్థులకు మొదటి నుండియు ప్యాను తరగతులనుండి ఆరవ తరగతులను వేరుచేయవలెను.

(6) ఇంటర్మీడియేటు ప్యాను ఆయన మూడు సంవత్సరములలో పట్టబరీక్షకు బోవుటకు పిలువబడవలెను. దీనికిం దిన యొక్క డిగ్రీలో విద్యార్థి ఎమ్.ఎ పరీక్షకు బోవచ్చును.

(7) పోస్ట్ గ్రేడు, లీడరు అను విద్యములు విశ్వవిద్యాలయము వారిచే యొగగబడిన వారికిని, యిందు నేర్పరుప బడిన జీతము నందు వారికిని అనువర్తింతును.

(8) ఈ యాద్యోగములు పరీక్షక సంఘములచే నిర్ణయింపబడిన వారల కొసంగబడును. ఈ పదవులలో కొన్ని అంగ్లేయులకు పరీక్షింపబడవలెను.

(9) ప్రభుత్వోద్యోగములకు కగిన విద్యాలయములకు అర్హతను నిర్ణయించుటకును, అట్టి అభ్యర్థులకు పోటీ పరీక్షలను చేయుటకును కొన్ని సమయములందు ప్రత్యేకముగ చేయబడిన నియోజనముల నంగీకరించుటకును, చిన్న సివిలు సర్వీసు సంఘము లుండవలెను.

(10) విద్యార్థుల కిరీతాద్యములపై ప్రతివిశ్వవిద్యాలయములోను కిరీత వ్యాపారమునకు కొకడై రెట్టయందలయును. విద్యార్థి తేనుసంరక్షణ సంఘములు ప్రతివిశ్వవిద్యాలయమునకును అనుబంధములగ నుండవలెను.

(11) విద్యాలయములలో ముసల్మానుల నెవకబడి యుండుటచే వారికి ప్రోత్సాన మొసంగుటకు కగిన ప్రయత్నములు చేయవలెను. ఈ సూచనలన్నియు నిశ్చయించి యొక ప్రకరణమున దెలుపబడియున్నది.

మొదటివిధానమునకు క మీ మ ను వారి చర్య మూడు భిన్నములగుటకు కగినమున్నది. (1) విశ్వవిద్యాలయము కేవలము ప్రభుత్వాధీనముగ నుండుట. (2) కళాశాలలనే విశ్వవిద్యాలయమునకు మూలాధారములగ నేర్పరుచుట. (3) విశ్వవిద్యాలయమునకు ముద్యోగులను నియమించుట యందు గూడ కళాశాలల పద్ధతినే అనుసరించుట.

ప్రధాన సూచనలు.

(1) డెక్కా విశ్వవిద్యాలయము కేవలము విద్యార్థి భక్షణముగా నుండవలెను. అచట విశ్వవిద్యాలయము నేరట నేర్పబడు విషయము లన్నియును విశ్వవిద్యాలయాధికారుల ప్రత్యేక పరిశీలనకు క్రింద విశ్వ విద్యాలయాధ్యక్షులకుల ననే నేర్పబడవలెను గాని వారిని విద్యార్థులకు నడుమ కళాశాలా చర్యలకు సంబంధమేమియు నుండగూడదు.

(2) ఆవిశ్వవిద్యాలయ ప్రధానోద్యోగుల వివరము (1) విజయనగ (గవర్నరు బహుళం) (2) ఛాన్సలరు (బంగాళాగవర్నరు) (3) వైసుభాస్కరు. ఇతడు జీతముపుచ్చుకొని పూర్తిగా పనిచేయువాడుగా నుండవలెను. (4) తరిపాలక సంఘము

(కోర్టు). ఈ సంఘమున సభ్యులు పాచ్చురుండి యుండవలెను. అన్ని చర్యలకు ప్రతినిధులు నందు సభ్యులుగా నుండవలెను. నియోజకులు, నియమితులు, అధికారిత్వసభ్యులు గూడ నుండవలెను. నిబంధనలను చేయుటకును, అర్థికవిధానము నా మోదించుటకును, కార్యక్రమము వంతను తరిగించుటకును, ఈ సంఘమున కధికార ముండవలెను. ఈ సంఘమున సభ్యుల సంఖ్య చాల పాచ్చుగా నుండను గాన వారందరును తమ ముగా సమాజకే మగుటకు పిలువబడు గాన కార్యవిధానాక సంఘమువారి చర్యలకు సంబంధమున తనిచేయుటకు ప్రతినిధి వర్తమున నియోజకవలెను. (5) కార్యవిధానాక సంఘసభ్యుల సంఖ్య చాల స్వల్పముగా నుండవలెను. అర్థిక విషయము లందును పరిపాలనా విధానము నందును నిబంధనలను చేయుట యందును యీ సంఘమునకు తగినంత అధికారముండవలెను. (6) ఒక సారస్వతసంఘముండవలెను. ఈ సంఘమున విశ్వవిద్యాలయ పాఠ్యాధ్యయలో ప్రముఖులందరు నుండవలెను. వతనీయ (గంధర్వ) యము, తరిక్షణ, తట్టములు మున్నగు కేవల సారస్వత విషయములందీ సంఘమునకు సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్య ముండవలెను. (7) విద్యాపీఠములు, గంధర్వ సంఘములు మున్నగు నిరంతరము లుండవలెను.

(8) దొరతనమువారి విశ్వవిద్యాలయమునకు కొంత మొత్తమును వార్షికముగా నేర్పబడువలెను. దుర్భిణి మేమి యును లేకుండ నవనరములపట్టి కృతవతములకు విశ్వవిద్యాలయమువారికి సంపూర్ణాధికార మొసంగవలెను గాని అక్రయములను తనిచి చేయించుచుండవలెను. ఆ మొత్తమునకు తోడుగా కావలసిన యితర మొత్తములను విశ్వవిద్యాలయము వారు ప్రజలవలన విరాళముల రూపముగా సమకూర్చుకొనవలెను.

(4) విశ్వవిద్యాలయ పాఠ్యాధ్యయములను నియమించు సభికారము విశ్వవిద్యాలయమునకే యుండవలెను. వారు ప్రత్యేక సంఘముల ద్వారా నియమించు చుండవలెను. ముఖ్యులకు వారిని నియమించుటలో నాలోచనచెప్పటకు విశ్వవిద్యాలయ సంబంధముగ కొంతమంది ప్రతినిధులు గూడ సంఘ సభ్యుల నుగా ఛాన్సలరు నియమించవలెను. అంగ్లేజీయులందొక సంఘముండవలెను. ఆసంఘమున విశ్వవిద్యాలయ ప్రతినిధి యుండవలెను. ఆ సంఘమువారు నిరూపించినవారిని కొందరిని నియమించవలెను. ఈపద్ధతి క్రమముగా కొంత కాలమైన పిమ్మట జరుగవలెను. ప్రస్తుతము ప్రారంభమున వంగజాతీయ విద్యాకాళకు సంబంధించినవారి ప్రస్తుత భాదీచుకొనుట కాపాడుటకు బలమును నేర్పబడుట చేయుట ముఖ్యోపసరము. మొదట వైసుభాస్కరులతోడ డైరెక్టు (విద్యాకాళాధికారి) తోను ఆలోచించి బంగాళాదొరతనమువారు కొందరిని నియమించవలెను.

(5) విద్యావిధానమున కఖిలుగా విభజింపవలెను. ఒక్కొక్కఖిలు ముఖ్యుడగు సుపాఠ్యాధ్యయ డొక దుర్తరవాదిగా నుండవలెను. అతడు కుండితుడు (పోస్ట్ గ్రేడు)గానుండవలెను. కొన్ని చిల్లర విషయములందు పాఠకుడుగా గూడ నుండవచ్చును.

(6) ఈ విశ్వవిద్యాలయము కనీస విద్యాలయముగా నుండవలెను. అనగా విశ్వవిద్యాలయ పరిశీలనకు క్రిందనేవిద్యార్థులందరును నిరీక్షింపవలెనుగాదు. విద్యార్థులలో పాచ్చురుండి విశ్వవిద్యాలయమువారునివాసమున నేర్పవలెను. ఈ కనీస గృహముల ఏర్పాటును కార్యాధిపతీయమును సక్రమ విధానమున జరుపబడవలెను. విశ్వవిద్యాలయమువారి పరిశీలనము క్రిందనే తని జరుగవలెను. అట్టి కనీస గృహముల ద్వారా సాంఘికాభివృద్ధిని కలిగింపవలెను. వీనిలో పెద్దవిభాగములను చోటులని పిలువవలెను. చోటులు మరల గృహములక్రింద విభజింపబడవలెను. కొద్దియందిగూడ ప్రజల సహాయమున ప్రత్యేక నివాసముల నేర్పవలెను. అవి "హోటెలులని" పిలువబడును.

(7) మహమ్మదీయులకు ప్రత్యేకముగ డెక్కా విశ్వవిద్యాలయ సంఘము వారేర్పరచిన విధానము ననుసరించి డిగ్రీలను డిప్లామాల నియ్యటకు పరీక్షకాళి యుండవలెను.

(8) విశ్వవిద్యాలయకాళాసంఘము లన్నిటి యందును మహమ్మదీయులకు పాచ్చురు ప్రాతినిధ్య ముండవలెను. ప్రత్యేకముగ వారి కొక ఆలోచన సంఘమును చోటును పుండవలెను.

కలకత్తాలో విద్య నేర్పు విశ్వవిద్యాలయము.
కలకత్తాలో విద్యార్థుల సంఖ్య చాల పాచ్చుగా నున్నది. అచట పెక్కు కళాశాలలున్నవి. ఆకళాశాలలు

చేయుచున్నవని స్వల్పముగాదు గాన నచట డెక్కా విశ్వవిద్యాలయము మూడి విశ్వవిద్యాలయము నేర్పవలెను. కాననచేటి ప్రతికళాశాలమును ప్రత్యేకవ్యక్తిత్వమున విడ వాడివిశ్వవిద్యాలయముతోను కలిపిన కళాశాలలతోను సమాకారమును కలిగియుండవలెను. అట్టి కళాశాలలందు విశ్వవిద్యాలయము నేరట నొసంగబడు విద్యాలయమునను స్వభావమును నిర్ణయించుటకు విశ్వవిద్యాలయమునకు కగిన పరిశీలకాధికార ముండవలెను. ప్రతికళాశాల యందును ఆభివృద్ధికి కగిన మార్పులను చేయుటకు కగిన అవకాశముండవలెను గాని మార్పుపొలులేని పద్ధతులుండ గూడదు.

ముఖ్యములగు సూచనలు.

(1) విశ్వవిద్యాలయ పరిశీలనము సంపూరింపబడవలెను (1) విజయనగ (గవర్నరు బహుళం) (2) ఛాన్సలరు (బంగాళాగవర్నరు) (3) వైసుభాస్కరు. (యితడు జీతముపుచ్చుకొని పూర్తిగా పనిచేయువాడుగా నుండవలెను. వైశోర్త్యబట్టికల గౌరవమును జీతము నిరీక్షింపవలెను. (4) ప్రజరకు (5) కోర్టు. ఈసంఘమున కొన్ని కుండలమంది సభ్యులుండవలెను. నియోజక సభ్యులను అధికారిత్వ సభ్యులను కొద్దియని నియమిత సభ్యులనుగూడ నుండవలెను. వంగజాతీయముగల విద్యా ప్రతిష్ఠాపనుల కన్నిటికిని నీ సంఘమున ప్రాతినిధ్యముండవలెను.

(1) నిబంధనలను చేయుట అర్థి నెన్నులకు స్థిరపరచుట (2) విశ్వవిద్యాలయకార్యపరిశీలనము (3) అర్థిక వక్రములసంగిక రియలు మున్నగు సభికారముల సంఘమున కుండవలెను. కొన్ని కుండలమంది సభ్యులగుటచే నీ సంఘము తిరుమ సమాజకే మగుట సాధ్యముకాదు గాన అర్థికవిషయములను తరిమివేయిటకు పిల్వోపరీక్షింప సంఘము నేర్పవలెను. (6) కార్యవిధానాక సంఘమున 17 గురు సభ్యులుండవలెను. అర్థిక విషయములకును పరిపాలనమునకును యీసంఘము తరవాదిగా నుండవలెను. అర్థి నెన్నులను చేయుటకీ సంఘమున కధికారముండవలెను. (7) సారస్వతసంఘమున 80 మొదలు 100 మంది. సభ్యులుండవలెను అన్నికళాశాలలకును అన్నితరగతులకు పాఠ్యాధ్యయ సంఘములకును యీసంఘమున ప్రాతినిధ్యముండవలెను. ఈ సంఘమువారు కేవలము సారస్వత విషయములను బోధనా విషయములను మాత్రమే తరిమివేయవలెను. కీ పీఠములు వతనీయ (గంధర్వ) నిర్ణయసంఘము వతనీయవిషయ నిర్ణయసంఘము, పరీక్షకసంఘము విద్యార్థి సంరక్షకసంఘము మున్నగు నుక సంఘము లుండవలెను. మొదటికీ సంఘమును క్రింది విద్యాసంఘమును గూడ నుండవలెను.

(2) విశ్వవిద్యాలయము పరీధానముగ బోధనా విశ్వవిద్యాలయముగా నుండవలెను. కొన్ని కళాశాలలు డెక్కా త్వరేటే సంబంధములుగను కొన్ని (కనిప్టిబ్యునెటు) అను బంధములుగను యుండవలెను. సంబంధములకు నవి విశ్వవిద్యాలయమువారిచేతనే నడుపబడినవి. అనుబంధములను నవి కొన్ని నిర్ణీతవిధుల ననుసరించుచు కృత్రిమము నిలుపుకొని సభ్యులకు సమగ్రియగబడిన నిర్ణీత ధర్మములు నిర్వర్తించుచు నిర్ణీత స్వాతంత్ర్యముల ననుభవించు కళాశాలలు మరికొన్ని పరిశీలక (అ ఫి లి పి టెడు) కళాశాలలు కలకత్తా యందును మండలములందునుగూడ గలవు. ఆసంబంధము కేవలము తాత్కాలికము.

(3) అనుబంధ కళాశాలలకు కరించవలసిన నిబంధనల నేర్పరుపవలెను వానిని నవరించుటకు బంగాళా దొరతనము వారి అనుమతిని బడయవలసియుండును.

(4) అనుబంధ కళాశాలల హక్కులు (1) సారస్వత సంఘ ప్రాతినిధ్యము (2) ఈ కళాశాలల విద్యార్థులు తట్టములను బడసించారును తట్టబరీక్షకు చదువుచున్నాము గునుగూడ ప్రత్యేక కట్టములు నియమకర్తలకుండవలెనే విశ్వవిద్యాలయ వివిధకళాశాలలో వ్యాసములను వివరస్థులగుట (3) ఆకళాశాలలో గలుగింపబడిన యుపాధ్యాయము విశ్వవిద్యాలయమున పోస్ట్ గ్రేడు, లీడరు, రెక్టరు, ఎడ్జుమినరు వదవుల కర్తులగుదురు. వారాయాకళాశాలలను నడప నక సమాజకే. సారస్వతసంఘసభ్యులకువారర్హులగుదురు (4) విద్యార్థుల ప్రయోగ (డిగ్రీలను) గమనించుటకును ప్రధాన నిబంధనల ననుసరించుచు విద్యార్థులకు నేర్పదగిన విషయములను తరిమితిని నిర్ణయించుటకును వారికర్హుల కలుగును.

(5) సమాకారబోధన విధానమునందు విశ్వవిద్యాలయమువారి కర్తవ్యము (1) వతనీయవిషయ నిర్ణయము (2) కళాశాలలోను ప్రత్యేక వ్యాస ముండిరము లందును ప్రధాన స్థానము నందును గల వానికి తోడుగా.

Mr. Burners, Deputy Magistrate of Darjeeling disposed of yesterday a case in which Mr. Keane, a tea garden manager, stood charged with assaulting a upcountry man at Joong. It was found that in the course of a squabble about an alleged theft, the accused assaulted the complainant under grave and sudden provocation. The accused was fined Rs. 5.

ప్రకటన

సోమవారమున శ్రావణ పూర్ణిమ కందుక యగుటచే, దినపత్రిక వెలువడదు.

సంపాదకుడు.

ఆంధ్ర పత్రిక

1919-వ సం॥ ఆగష్టు నెల 9-వ తేది

శనివారము.

కలకత్తా విశ్వవిద్యాలయ

విచారణ సంఘము

1917-వ సంవత్సరమున, కలకత్తా విశ్వవిద్యాలయ స్థితిగూర్చి విచారించుట కేర్పడిన సంఘపు నివేదికము నేడు ప్రచురించబడినది. సంఘ కార్యవర్గమును ఆ దక్షిణనుగారు మాకు అయిదు సంపుటముల గ్రంథములను బంపిరి. నివేదికయందలి సూచనల సంగ్రహమును వేరొకచో ప్రచురించితిమి. రెండువేల పుటలకు పైగనున్న యీ గ్రంథములను, చిన్న వ్యాసములలో వినిపించుటకు సాధ్యకడదు. విచారణసంఘముగారి ముఖ్యసూచనల గూర్చి మాత్రమే కొలదిగ వివరించెదము. విచారణసంఘ సభ్యులు విద్యావిధానమును గుర్తెరిగిన న్యుక్తసిద్ధులనుబట్టి నిర్ణయము లేదు. డాక్టరు శాన్లెసుగారు, సంఘాధ్యక్షులు వీరు లీపు విశ్వవిద్యాలయమునకు వైసు ఛాన్సును కడచిని నిర్వహించుచున్నారు. సభ్యులు, డాక్టరు గ్రీగర్ గారు, గ్లాస్ విశ్వవిద్యాలయపు సభ్యులు. హార్లాగ్ గారు, లండను విశ్వవిద్యాలయపు రిజిస్ట్రార్లు. ప్రొఫెసరు రామ్మూసగారు, మాంచెస్టరు విశ్వవిద్యాలయమున చారిత్రకసాహిత్యమును, సో. అసెత్తోమముఖర్జీగారు, కలకత్తా విశ్వవిద్యాలయమునకు చాలకాలము వైసు చాన్సులకు నుండిరి. సో. హార్లెసుగారు, వంగదేశపు విద్యా శాఖాధ్యక్షులు. డాక్టరు జయదీప్ అహమ్మదుగారు ఆలీపురు - తేజ్ పూర్ గణితశాస్త్రసాహిత్యమును. ఇట్టి సభ్యులు గలిగిన విచారణసంఘము కలకత్తా విద్యావిధానమును గూర్చి విచారించుటకు తగిన సహకార గలిగియున్న దనుటకు సందియము లేదు. ఈ సంఘమువారు 1917-వ సంవత్సరపు నవంబరు నెలలో తమ విచారణను ప్రారంభించిరి. వీరు వంగదేశపు కరిగితులనే గాక, యితర రాష్ట్రపు కరిగితులను గూడ కనుగొనిరి. నాటుల వద్దనుండి సాక్షిమునైకొనుటయే గాక, అనేకుల కీ సంఘము వారు కళ్ళెలనంపి జవాబులను తెప్పించిరి.

వీరి నివేదికము కలకత్తా విశ్వవిద్యాలయము గూర్చి మాత్రమే వివరించుచున్నను, వీరు దెలిపిన యంశములు చాలవర కిరర విశ్వవిద్యాలయములకు గూడ వర్తించు ననుట తెల్లము. హిందూదేశ విశ్వవిద్యాలయము లన్నిటిపై సర్వ సామాన్యముగ రోకటిగనే యుండుటచే, విచారణ సంఘమువారి సూచనల నిరర రాష్ట్రవాదులు గూడ గమనించుట భావ్యము. నివేదికము రెండు భాగముల క్రింద విభజింపబడియున్నది. మొదటి భాగమునందలి మూడు సంపుటములును కలకత్తా విశ్వవిద్యాలయపు క్రస్తుత కరిగితులను గూర్చి వివ

రించినవి. రెండవభాగమునందలి రెండు సంపుటములును విచారణ సంఘమువారి సూచనలను పొందు కరచుచున్నవి. విచారణసంఘము వారు రయిదు విషయములపై తమ దృష్టిని నిగుడించిరి (1) క్రస్తుత కరిగితుల పద్ధతి, అది దేశమునకు గలిగించుచున్న నష్టము (2) విద్యను గరపుట కునయోగింప దగిన భావ (3) విద్య కేవలము సాహిత్యము గాకుండ జేయుట కవసరమగు మార్గములు (4) విశ్వవిద్యాలయమును విశాల భూములముగ గావించి దేశములో నన్నిపక్షముల వారికిని దాని యందు తగిన ప్రాతినిధ్య మిచ్చుట (5) యూనివర్సిటీవిద్యకు సాధనముగనుండెడి సకంధరీ విద్యను బాగు జేయుటకు మార్గములు. ఈ విషయముల త్వంత ప్రాముఖ్యమున ఎనుటకు సందియము లేదు. వీటి నన్నిటి గూర్చి, విచారణ సంఘము వారు విపులముగ చచ్చించిరి. కాని, వీరు దెలిపిన సూచనలు, క్రస్తుత స్థితిని విశేషముగ చక్కబరువ గలుగునా యని సందియము గలుగుచున్నది. వీరి సూచనల గూర్చి చచ్చించుటకు ముందు, కలకత్తా విశ్వవిద్యాలయపు ప్రాచీన ఆధునిక చరిత్రలను కొంతవడి కరిగిలించుట యవసరము.

హిందూదేశమునం దెల్ల వంగదేశీయులే ఆంగ్లభాషా భ్యసనమునకు ముందంజవై నిరి. ఇందుకు రాజా రామమోహనుల ప్రయత్నము లొక వంకను, క్రైస్తవమత ప్రచారకుల ప్రయత్నము లింకొకవంకను తోడ్పడినవి. దేశభాషావాదుల ప్రయత్నము లా కాలమున విఫలములయ్యెను. లండను విశ్వవిద్యాలయపు మాదిరిన, కలకత్తా విశ్వవిద్యాలయము స్థిరపడెను. విశ్వవిద్యాలయపు బాధ్యత, అరుబంధి పాఠశాలలకు కరిగిట గావించుట మాత్రమే. లండను విశ్వవిద్యాలయము పీఠుట ననేకమార్పుల జెందెను. కలకత్తా విశ్వవిద్యాలయముగాని, కరిగిన హిందూదేశ విశ్వవిద్యాలయముగాని, మార్పు జెందక నేటికిని అయినే నిలచియున్నది. దీని ఫలిత మేమియనది? ఉన్నతవిద్య నభ్యసించెడి వారి సంఖ్య క్రమక్రమముగ హెచ్చినది. వంగదేశీయులొక్కము, బ్రిటిషు దీవులయొక్కము జనసంఖ్య దాదాపుగ 45,00,000. రెండుదేశములలోను ఉన్నతవిద్య నభ్యసించెడివారి సంఖ్య దాదాపుగ నొక్కటే - ముమారు 20,000. ఈ సంఖ్యల జూచిన ఉన్నత విద్యకు కరిగిచెడివారి సంఖ్య కలకత్తాలో జెరిగి పోవుచున్నదనుట నిశ్చయము. 20 వేల మందిలో, దాదాపు 22 వేల మంది సాహిత్య విద్యను మాత్రమే నభ్యసించుచున్నారు. దీనియందు త్రిగ్గులయినవారు, గుమస్తాలుగగాని, న్యాయవాదులుగగాని, ఉపాధ్యాయులుగగాని, జీవనము గడుపుటకు మాత్రమే, చాలియుండురు. వీరింకొక యుద్యోగమునకు బడికెరారు.

వర్తకమునకుగాని, పరిశ్రమలకుగాని, సంబంధించిన విద్య యావిశ్వవిద్యాలయమునందు గలుగుటకులేదు. ఆరంభదశయందు, ఆంగ్లవిద్యాధికులకు మంచి యుద్యోగములు లభించుచుండినను, రానురాను యుద్యోగములకు మించిన సంఖ్య విశ్వవిద్యాలయముల వారిచే తయారు జేయబడు చుండుటచే, డాక్టరు పి. సి. రేగారిటీవల కలకత్తాలో దెలిపినటుల, విద్య నేర్చినవారు కారవజీవనము లభింపక నల్లాడెడి నుస్థితి సంభవించెను. తెలివిగలవారిట్టి యుగచాట్లకు పాలగుట "సుఖరసాలనమున కుడుద్రవకరమనియు," వంగదేశపు విద్యార్థులలో జెరిగిన ఆశాంతి కీర్తికొంత వరకు కారణమై యుండనోపుననియు, విచారణ

సంఘమువారు హిందూచున్నారు. కేవలము సాహిత్యవిద్య మాత్రమే దేశమున వ్యాపించుటచే, వంగదేశపు చిల్లర వర్తకము సంయతము మార్పారీల స్వాధీనమయినది. దేశపు ఎగుమతి వర్తకము, యూరపియును ఆర్యునియును, జపానీయును స్వాధీనమయినది. గనులలోను, మిల్లులలోను పని జేయువారు సహితము అన్యరాష్ట్రములనుండి వచ్చెచుండుండిరి. కలకత్తావంటి సాంప్రదామిక నగరమున, 100కి 49 మంది మాత్రమే బెంగాలీలుండుట తటస్థించుచున్నది. ఈ కరిగితుల గమనించిన, విద్యావిధానమునందు గొప్ప మార్పు గలుగవలెననుట నిశ్చయము. క్రస్తుత విద్యావిధానమువలన, వంగదేశీయుల సంకడకు నష్టము వాటిల్లుటయే గాక, విద్యార్థుల దేహదాహ్యము, బుద్ధి నైభవము, కరిశోధనాశక్తి మొదలగునవి క్షీణించి, వీరి జీవితము దుర్భరమగుచున్నది.

అన్యభాషా భ్యసనములో, వంగదేశ విద్యార్థులు గొప్ప ప్రతిభను కనుబజిరి. వీరికి అమృత మగు జ్ఞానకళ క్రిమాణకళియు గూడ గలదు. వీరు భాషాపూతులు. వీరికితరులపై సానుభూతిగలరు. వీరితోబాటు, హిందూదేశీయులందరకును, ఆంగ్ల భాష నలవడ జేసికొనుటలో నిరుపకూసమగు సామర్థ్యము గలదని, విచారణ సంఘమువారింగీకరించుచు, నిటుల క్రశంసించిరి:

"యూరపుఖండమునం దెక్కడను, భారతీయ విద్యాధికులవలె ఆంగ్లభాషను నిర్దుష్టముగ మాటలాడగలవారు గానింకరు. హిందూదేశ న్యాయవాదులు, సాహిత్యకారరులు, ఉపన్యాసకులు సెలవునపుడు, గొప్ప విమర్శకులు నను వ్యాకరణశాస్త్రము సామాన్యముగ గవిపెట్టజాలరు. కలకత్తా విశ్వవిద్యాలయమున కనుబంధముగనున్న పాఠశాలలనేకములను మేము సందర్శించితిమి. ఆనేకావస్థానములను మేము విశుట తటస్థించెను. కాని, వ్యాకరణశాస్త్రము లత్యల్పముగ గానించెను. కువచివసాధికపాఠశాలలో, సుకముపాధ్యాయుడు కరీ వాల్సుకు స్వామి రుచిందిన నకలల గూర్చి నుపన్యసించెను. ఆ యుపన్యాసపుభారతీ మిగుల రాయజేయకముగ నుండెను. భాషాస్వరము, విమర్శనాశక్తి అచ్చెనుపు గాలిచెను. యూరపియు సాహిత్యకారరులు వినినవో, ఆహ్లాదము గలుపబడియుండురు. ఇంత గొప్ప భాషా సామర్థ్యము గల వారికి, సహజమగుకీర్తి యుండి యుండరలెను. హిందూదేశీయులొదక్క ప్రపంచమందలి ఏ యితర దేశములలోను విశేషభాషా మే నుడిగిన క్లిష్ట శక్తులకు చక్కని జవాబుల బంధగలవారు గానింకరు. విదేశభాషల నుపయోగించుటలో వీరిగల నైపుణ్యము ఉక్కుపై మయిన దనుటకు సందియము లేదు"

విచారణ సంఘమువారు, భారతీయుల క్లి సామర్థ్యములను ప్రశంసించినందులకు, వారు సంతృప్తాంతరంగ హృదయులు గానచ్చురు. కాని భారతజాతి అన్యభాషాభ్యసనము కొరకై జీవితములోని ప్రధాన భాగమును భారపోయుటచే, ఆత్మను కోల్పోయి నిర్జీవముగ నుండుట తటస్థించినది. వీరుక్లిస్తు నుడివినటుల, ప్రపంచమునంతను సంపాదించి, ఆత్మను కోల్పోయిన మానవుని బ్రతుకు వ్యర్థము. కరిగితులలో విజయము గాంచుట కయి, వంగదేశ బాలురు విదేశభాషలలో వ్రాయబడిన పోత్తములను వల్లెవైచి, తమ భారణాశక్తి నంతను వినియోగించెదను. ఇంత కష్టపడినను, ఆంగ్లభాషలో వీరు సమగ్రముగ పండిత్యమును సంపాదించజాలరు. ఆంగ్ల భాషలో తెలుపబడిన యుద్దేశములను, వీరు జిగ్గించికొనజాలరు. కళాశాలలలో నొకయభిప్రాయమును, ఇంటివద్ద వేరొక యభిప్రాయమును వీరు వెలిబుచ్చుచు, ద్వంద్వజీవనమును చిన్నతనమునుండియు నారంభించురు. హిందూదేశ కరిగితుల కారిత్యమును విచారణ సంఘము వారు కొంతవడిగ గుర్తించిరి. విదేశ భాషలలో విద్యనేర్చుట వలన, యిట్టి కష్టములు సంభ

మించుచున్నవని గూడ, వీరు కొంతవడి గ్రహించిరి. కాని, ఈ సమస్యగూర్చి వీరు విశాలభావము గనుకరుక జాలక బోయిరి అందుచే మూల కారణములను వీరు బాగుగ గుర్తించలేక పంకుచి తములగు సూచనలను క్రతిపాదించవలసివచ్చెను.

విద్య నేభాషలో నేర్పవలయు నను ప్రశ్నకు చక్కని సమాధానములు వీరి కంపబడెను. ఈ విషయమునకు సంబంధించిన సాక్ష్య మంతయు, రెండవ సంపుటము 18-వ అధ్యాయమునందు క్రోడీకరింపబడెను. దేశభాషావాదుల సాక్ష్యము మిగుల హేతుబద్ధమై, ఆంగ్లభాషావాదుల సాక్ష్యమున కేమాత్రము వ్యతిరేకము గలుగజేయఁబడిన నుండెను. మెట్రిక్యులేషను వరకే గాక, పై తరగతులలో గూడ, దేశభాషలలోనే విద్య నేర్పవలయు నని, కొంతమంది సాక్షులు నొక్కి వక్కాణించిరి. విభూతిభూషణ దత్త అను డాక్టరు విద్యనంతను దేశభాషలో నేర్పి, ఆంగ్లభాషను రెండవ భాషగా నేర్పవలయు నని కోరిరి. దివాకరభట్టాచార్యులను వారు, కలకత్తా విశ్వవిద్యాలయమునం దంతటను, దేశభాషలోనే విద్యగఱకవలయు నని తెలిపి, క్రస్తుతః ధర్మవలన గలిగిన వ్యయాలను కనుగట్టి నటుల వర్ణించిరి. వీరి యభిప్రాయమునే, పూర్ణ చంద్రకు దూకారును, మహామహాపాఠ్యాయ క్రమధనాధి తర్కభూషణుడను, కృష్ణచంద్ర భట్టాచార్యులు, మొదలగు వారు, బలపరచిరి. ఈలెందు, వర్ధువర్ధు, జానో, అప్పిళ్ళా, కేన్సు, విలియము మొదలగు ఆంగ్లేయులు దేశభాషలోనే విద్య గఱవవలయు నని స్పష్టపరచిరి. యాఫ్. జె. మానహా అనువారు, రెండు విద్యావద్ధతులుండ వలయు ననియు, ఒకవద్ధతి దేశభాషలో విద్య గఱపునదిగను, రెండవది విదేశభాషలో విద్య గఱపు నదిగను నుండవలెనని, వీరు గోరుచున్నారు.

వీరి సూచన క్రస్తుత స్థితి కనుగొనఁగ నున్న దనుటకు సందియము లేదు. రెండవద్ధతుల నేర్పరుచుట వలన, విద్య కావలయునను వాఁడట్టి విద్యను నేర్చుకొనవచ్చును. ఆంగ్లభాషావాద్యమో హేతులకును తదితరులకును సమానావకాశము లుండి వీరును. వరిపాలనా వ్యవహారములకు, దేశ భాషయే ఎక్కువ లాభకరముగ నుండు నని, మానవా గారు స్పష్టపరచిరి. వీరు వివరించిన హేతువులు మిక్కిలి యుక్తములుగ నున్నను, వాటి ను దాహరించుట కిచట స్థలము చాలదు. వీరి యుద్దేశములనే, ఛాటర్జీ మొదలగు వారు బలపరచిరి. మఱొకరు, భాషాసంబంధము గాని విషయములను దేశభాషలలో నేర్పవచ్చునని తెలిపిరి. ఇంకను, కొందరు ఆంగ్లభాష కన్న పేరుపాఠన ముండదని తెలిపిరి. విచారణ సంఘము వారు మూత్రము, మెట్రిక్యులేషను కరీక్షవరకును, ఆంగ్ల భాష గణితశాస్త్రములు దప్ప, మిగిలిన విషయములకు దేశభాష నుపయోగింపవచ్చునని, నిర్ణయించిరి. ఈ ఏర్పాటువలన విశేష లాభము గలుగదు. కేవలము సాహిత్య విద్యను నేర్పబడే దేశమున కధ్యయముగలుగుచున్న దనియు, సాంకేతిక విద్యల గూడ నేర్పబడ యవసర మనియు, విచారణసంఘము వారు స్థిరపరచినపుడు, ఆంగ్లభాషాపయోగమును చాలవరకు తగ్గించవలయునని వీరేల నిర్ణయించుకుండిరి తెలియను. ఈ ప్రశ్న పరిష్కరింపబడనంతవరకు, విద్యావిధానమందలి లోపములు నిలచియే యుండును. దేశభాషావాదుల సాక్ష్యమున కొంతవరకయినను వీరు గ్రహించియుండుట భావ్యముగ నున్నది.

పై తరగతులలో దేశభాషలు శాస్త్ర వద్ధతితో పఠింపబడవలయునని వీరు గోరుచున్నారు. విశ్వవిద్యాలయము విషయమై వీరు సూచించిన

సంస్కరణము లందర భూయిష్టములుగ నున్నవి. కాని వీరేర్పరచెను వివిధసంఘములును ఎంతవరకు పనిజేయుగలుగునో యిప్పుడు జెప్పబడు వలనుపడదు. ఈమాత్రము కార్యరూపము దాల్చినపు డెంతవరకు లాభించునో జెప్పబడును. కాని విశ్వవిద్యాలయమును సౌష్ఠవ పరుపవలెనని మాత్రము సభ్యులారము గనుబటచిరి. విశ్వవిద్యాలయమునకు, సెకండరీవిద్య ప్రాతిపదికము సెకండరీ విద్యను సంస్కరించుట ముఖ్యమని, వీరు తలచిరి. విశ్వవిద్యాలయమునకు మెట్రిక్యులేషను కరీక్షను ప్రవేశపరీక్షగ దీసివైచి, ఇంటర్మీడియేటును దానిస్థానమునం దుంచవలయుననియు, డిగ్రీ కరీక్షలను తయారు జేసికే కళాశాలలు గాక ఇంటర్మీడియేటు కళాశాలలు ప్రత్యేకముగ స్థాపించబడవలయు ననియు, రెండు సెకండరీ స్కూలు కరీక్షలు జరుగవలయుననియు, మొరటికి క్రస్తుత మెట్రిక్యులేషను కరీక్షగను రెండవది ఇంటర్మీడియేటుగను ఉండవలయుననియు, రెండవకరీక్షలో జయముగాంచిన వారికి మాత్రమే విశ్వవిద్యాలయమున ప్రవేశించుట కర్హత యుండుననియు, వీరు సూచించిరి. ఈ కరీక్షలను తిన్నగ నడుపుట కొక బాధ్యును, ఉన్నతోద్యోగముల కక్రమకు వచ్చేకరీక్షలను నిర్ణయించుట కొక సినిలస్వము కమిషనును, విశ్వవిద్యాలయమును పరిపాలించుట కొక "కోర్పసు," దీనికొక కార్య నిర్వాహక సంఘమును, విద్యా కలక్షనను, క్రొత్తక నిర్మాణ వలయునని వీరు యుద్దేశము. వీటిక దోడుగ విద్యార్థుల శరీరారోగ్యమును కాపాడుట కొకబోర్డును నిర్దేశవలయునని వీరు సూచించిరి.

యూనివర్సిటీ కోర్పసు, నన్ని పక్షముల వారి కిది ప్రాతినిధ్య మొసకబడును. దీనిలోని సభ్యులు నాల్గమును వందలమంది యుండురు. ఈమూలమున, యూనివర్సిటీ విద్యావిధానమును విశాల పరచుటకు వీరు తలపెట్టిరి. డక్కా విశ్వవిద్యాలయమును రెసిడెంషల్ విద్యాలయముగ స్థాపించవలయునని వీరు సూచించిరి. ఇంటర్మీడియేటు తరగతిలో సాంకేతిక విద్య నేర్పవలయునని వీరి యభిప్రాయము. ప్రీవిడ్యుగూర్చియు, వాణిజ్య, వైద్య, వ్యవసాయ విద్యలగూర్చియు, సంస్కృత విద్య గూర్చియు, వీరి సూచనలు గమనింకవలసి తగిలెవి. వీరి సూచనలు చాలవర కభివృద్ధి సూచకములుగ నున్నను, మా యుద్దేశము ప్రకారము దేశమునకు కావలసిన విద్యావిధానమును నిర్ణయించుటకు ప్రజలే అర్హులు. విద్యను, క్రరిశ్రమలను, శాఖా విభజన సంఘమువారు సూచించింట్లు, వెంటనే ప్రజలవరము జేయవలసి యున్నది. మూరపి యనులు హిందూదేశభాషయములపై నంతటి సానుభూతి గలిగియున్నను, వారి యక్కరలను తిన్నగ గ్రహించనేరరుటకు, క్రస్తుతము మా ఎదుటనున్న సంప్రభుములే నిదర్శనములు. విద్యా సమస్యకును, స్వతరిపాలనా సమస్యకును అవినాభావ సంబంధము గలదని యిప్పుడు స్పష్టమగుచున్నది. ఈ సత్యమునే విచారణ సంఘమువారి క్రింది వాక్యములలో చక్కగ వ్యక్తకరించిరి.

"అన్ని సమస్యలవలన, మా ఎదుటనున్న సమస్య రాజకీయ సమస్య. రాజకీయ సమస్యలలో కల్పింపబడి యున్న వైషమ్యము. రాజకీయ విధానమంతయు మార్పుజేయవచ్చును. మేము పంకజే విద్యావిధానముగూర్చి నిర్ణయించి వచ్చెను. ఆంగ్లసామ్రాజ్య మందలి వివిధభాగములకును ప్రపంచపరిస్థితులచే సంయోగము పడుచున్నది. ఇట్టి పరిస్థితుల నమున, రాజకీయ పరిస్థితులకు గమనింపవలసి, విద్యావిషయములకు నిర్ణయించుటకు వీలవలెను. వివిధభాషల సమ్మేళనము మూలమున ఎట్టి భాషలు గలుగునో, వివిధ విద్యావిధానముల సమ్మేళనము మూలమున ఎట్టి భాషలు చేయవలసి భావము, మాకు ప్రార్థన గలిగించును."

శాసననిర్మాణ సభాకార్యక్రమము

మద్రాసు శాసననిర్మాణసభ మంగళవారము నాడు గూడును. క్రొత్త సభ్యులు, రాజధర్మిని సూచించికి ప్రమాణము నైకొందురు. మద్రాసు పురపు మ్యునిసిపలు శాసనము, మొక్కల చీడలకును తెగల్గకును సంబంధించిన శాసనము, రాజ ప్రతినిధిగారి యంగీకారము బడసింట్లు, తెలుగు బడును. పిమ్మట, మహమ్మదీయ వివాహముల గూర్చియు, గ్రామ కోర్టుల శాసనపు సవరణ గూర్చియు శాసనసభ కంకబడిన లేఖలు జనువబడును. అటుపిమ్మట, ఆంగ్లభాషలోనే శాసన సభాకార్యక్రమము జరుగవలయునను నిబంధన జేర్పవలయు నని, గా॥ శ్రీనివాసయ్యంగారు ప్రతిపాదించురు. రాజ్యాంగసంస్కరణములు ప్రవేశపెట్టబడినపుడు, ఆంగ్లభాషలో ప్రవిణులు గాని సభ్యుల నేకులు సభ సలకరింపక తప్పదు. ఇట్టి స్థితిలో, ప్రభుత్వమునా ఆంగ్లభాషలోనే శాసనసభలను జరుపవలెనని తీర్మానించుట దూరదృష్టిని సూచించుట లేదు. దేశభాషాభిమానులగు గా. బి. వి. నరసింహయ్యగారు, గా. కొండ వెంకటప్పయ్యగారు, గా. నరసింహ రాజగారు, గా. వెంకటకతి రాజగారు, మొదలగు సభ్యులు తరుయరయ్యుతి ప్రజల పక్షమునదృఢముగ దెలిపిదరని తలచెరు. మద్రాసు రేపు పన్నులచట్టము, సినిమా కోర్టుల సవరణ చట్టము, ఫారెస్టు సవరణ చట్టము పిమ్మట నిచా రింపబడును కార్యక్రమము ముగిసిన పిమ్మట 1919-20 సంవత్సరమునకు ఆర్థిక సంఘమున కార్గము సభ్యు లెన్నికొనబడును.

దూది వినియోగము

గత సంవత్సరమున జూలై మూడవ వారమునందు చెన్నపురి రాష్ట్రమునందు 3470 బస్తాల దూదియును, నీ యేట 9218 బస్తాల దూదియును వాడబడినది. గత సంవత్సరమునందు ఫిబ్రవరినుండి జూలై 23-వ తేది వరకు 49-41 బస్తాలును, నీ యేట 154281 బస్తాలును వాడబడినవి. ఇంక 75,514 యంత్రాలను ముందును 18,767 ఓడల యెగురుకిని వినియోగించబడినవి. ఇవి గాకను రైలు ద్వారా 42,618 బస్తాలు ఎగురుతేచేయబడినవి. మొత్తముమీదను సుమారు రెండు సార్లును 1,81,095 బస్తాల దూది చెన్నపురి రాష్ట్రమునకు వాడుకకువచ్చింది. అందు 1,10,000 బస్తాల దూది ఎగురుతేచేయబడినది. స్వదేశీ బట్టలవలనను దేశమునకు గలుగ గల లాభము నీ లెక్కలు విప్పి చెప్పవచ్చువి. ఈమాది యందు కొంత అయినను నూలు బట్టలకు సిద్ధము చేయుటకు వినియోగించిన దేశక్షేయము వర్ధిలని సకల జనులు గ్రహించగలరు. గత సంవత్సరము దూది ధర వివరముగ పేర్కొనండున రయితులు ధాన్యముల పంటలు తగ్గించి దూదిపంటను హెచ్చించిరి లెక్కలు తెలుపుచున్నవి. ఆహారపదార్థముల ధరలు పెరుగుట కిది యొక కారణమై యుండును. దూది పంటలను మితముగ పండించుటయును పండిన దూదిని యంత్రాలయములనును చాడుటయును ధాన్యపు పంటలను వృద్ధి చేయుటయును దేశక్షేయమునకు సాధనములని ప్రభుత్వము వారు గ్రహించుట యవసరము.

ప్రకటన సంఘము

నేడుకూడిన ప్రకటనసంఘము ప్రకటన సంఘమువారి ప్రకటనలు జనల కేరీరిని జేర్చువలయు నను విషయమును యోచించినది. ఉపాధ్యాయులకు కరణములకు మిషనరీలకు వరకతి సంఘము కార్యదర్శులకు మొదలగువారికి వీటిని బంపుట యుచితమని తీర్మానింప బడినది. ఈ విధముగ బంపిన తెలుగుదేశమునకు తదివకు 70 000 కరకత్రములు వంపవచ్చును. ఇతరవరకును బంపిన కరకత్రములు ప్రజల కేవిధముగ జేరుచున్నది యను వాని యవయోగ మే విధముగ బరిణమించుచున్నదియును నీ విషయమునం దనుభవము గలవారు దెలుపుట యుక్తముగ నుండును. విషయమును గురించి ప్రకటించిన కరకత్రమునందు గల మందు జనులకు నులభముగ లభించెడి మందుగ నుండుట యుక్తము. ఫార్మలు డిప్రెడు జనులకు నులభముగ లభించును. సామాన్యులు ధనవ్యయము చేసికొనజాలరు. సర్వజన సౌలభ్యమైన ఆయుర్వేదపు మందులను సయితము తెలుపుట యుక్తముగ నుండి యుండును. జిల్లా కరిపాలనముల రిపోర్టులను క్రతీసంవత్సరమునకు ప్రచురించుట యుక్తమని ప్రకటన సంఘము క్రభుత్వమునకు జేసిన సిఫారసు యుక్తముగ నున్నది. ప్రజల ఆరోగ్యమునకును గృహవిశ్రమలకును కంటలకును సంబంధించిన విషయములను గురించిన కరకత్రముల సభికముగ ప్రచురించుట వలనను నీ ప్రకటనలయందు ప్రజలకు ఎక్కువ యుభిరుచి గలుగగలదు.

రాయబారులు

సెంటు విజయసింగుగారు కామను మీటు బ్రతీకి కిలుని వ్రాయుచున్నారు.

“వి. జె. వజీరుగారు, కాంగ్రెసువిజీవారి భవనమున కన్ని పక్షములవారిని పిలిచిరి. కాంగ్రెసు ప్రతినిధులందఱు విచ్చేసిరి. బిసెంటు, తిలాంగు, వాడియా గార్లు దొంగిరి. మిక్ వారు తమను రాజేక. రామచంద్రరావు, చింతామణిగార్లు వుండుట. కాని వంతులగారికి సభ జరుగుకాలము దెలియక, సకాలమునకు జడలలేదు. చింతామణిగారికి జబ్బుచేసెను. అందఱి కష్టములకును కద్దతి కుడరలేదు. కాని, అందఱు గలసి పంజాబునగరముల గూర్చి కలసి బనిచేయుచురని తలంచెదను. వీరందఱు గలసి వచ్చేవారమున మాంటాగుగారియొద్దకు దోయి, స్వతంత్రముగ విచారణసంఘము నేర్పడువలయునని, తెలిపెదరు. పార్లమెంటులో, విచారణసంఘమునకు ప్రతినిధులగు వాండ్లను లోకరు అధ్యక్షులుగ నుండురని యు, పంజాబుపరిపాలనాభవము గల ఉద్యోగి యొకరైనను నియమించబడు రనియు, ప్రపంచమున వాసికెక్కిన భారతీయు లొకరైనను సభ్యులుగ నుండురనియు, సోకరు వ్రాయుచున్నారు.”

ఉట్టి విచారణసంఘము నేర్పరుచుటచే లాభము గలుగజాలదు. పంజాబు కరిపాలనముతో సంబంధమున్న వారిని సభ్యులుగ నియమించుట నష్టదాయకము.

ఆఫ్ ఘన యుద్ధము.

సంధి కుదురుట.

సిన్హా, ఆగస్టు 8:— ఆఫ్ ఘన సాహసముతో పంధిపడిరి నేటియదయమున రావల్పిండి పట్టణములో ఉధయపక్షముల వారికిని సంతకములు జరిగినవి.

క్రొత్త భీమాకంపెనీ:—రంగూనులో 150 లక్షల ఊలభములతో మై మెరిసె యన్నరెన్ను కంపెనీ అను పేరుతో క్రొత్తగా నొకభీమాకంపెనీ ఏర్పరుపబడినది.

విదేశ తంత్రీవార్తలు

(రైటు - ఏ జెన్సీ)

ఇంగ్లాండు

హిందూదేశ సంస్కరణములు.

కాయంటికిమిటి విచారణ.

లండను, ఆగస్టు 6:—కాయంటు కమిటీ నేడు సమావేశమయి బి. సి. పాఠశాలని పరీక్షింపగా సభిజ్ఞు చెప్పెను: కాంగ్రెసువారి కార్యము ఈ చట్టమున కంగీకరింపదు. రాష్ట్రీయ క్రభుత్వమున చాల తక్కువ భాగము నిచ్చుటకు మాత్రమే దానిలో ఏర్పాటులు చేయబడినవి. హిందూదేశ కరిపాలనమునం దెట్టి అధికారములు నీచలేక. మాంటేగుగారికి ప్రత్యుత్తర మిచ్చుచు సభిజ్ఞు చెప్పెను. కోకాధికారమును కాంగ్రెసు కోరినమాట వాస్తవము. ఆయధికారముండిననే వారికి పరిపాలనలో కొంత కలుకుబడియుండ గలదని వారట్లు కోరిరి. బాధ్యతాయుతక్రభుత్వము నెన్నుకొనగలగునెదరాజక కర్తమిదివరకే యేర్పడియున్నది. ఉదాహరణము చెప్పటకు కాననసభ్యుల నెన్నుకొనటకు బొంబాయి రాజధానిలో ఆటలుటల ఎన్నికవారులున్నారు.

మాధనరావుగారిట్లు చెప్పిరి:—ద్యంద్య క్రభుత్వము ఎక్కడును సఫలము కాలేదనియు, కాకాలదనియు నేననుభవమునబట్టి చెప్పగలను. పరిపూర్ణ స్వాతంత్ర్యమున కంగీకరించానివరిత్యజంకవలయును. మైసూరు సభలోని ఎన్నికలు చాల విజయవంతముగ నున్నవి.

పిమ్మట సభ 6 వ తేదీనర కాపిజేయబడెను. సర్ డి. మెక్లేగారి స్థానమున ఆక్లండుగారు నియమించబడిరి.

వశ్యమోత్తర వరగ కాలలోని సైనికులు.

లండను, ఆగస్టు 6:—ప్రశ్నోత్తరముల సమయపుడు పార్లమెంటు ప్రజలసభలో మాంటేగుగారి ఒక పెద్ద తంత్రీవార్తను జదివిరి వశ్యమోత్తర ప్రాంతములందున్న సైనికుల ఆరోగ్యమునగూర్చి దానిలో వర్ణింపబడినది. తక్కిన విషయములనగూర్చి తానింకను పురోధన చేయుచున్నాడని ఆతడు చెప్పెను.

కెయిజరు విచారణ.

లండను, ఆగస్టు 8:—పార్లమెంటు ప్రజలసభలో బాబివిల్లిగారికి ప్రత్యుత్తరమొసగుచు బోనర్లగారిట్లు చెప్పిరి. కెయిజరుగారిని లండనులో విచారింప వలయునను నిశ్చయమును విశ్రమించలేవారు మార్చుకొనలేక సుధిసభా మరకు లంగీకరింపబడు లోపల నే ప్రతిక్షణమున జరుగదు.

హెచ్చులాభములను తీయుట

లండను, ఆగస్టు 6:—హెచ్చులాభములను తీయుటను గూర్చి వాఙ్మూలము నియనపుకు సర్ ఆక్లండు గడ్డినుగారిట్లు చెప్పిరి:—సైనికాననము ననుసరించి ఏర్పడువలసినట్లు చిల్లరకర్తకు తక్కువలాభములను దీక్షకుండ కామ నిమిత్తము స్థానికాధికారులను, అక్టీవు విచారింపు నిమిత్తము మండలాధికారులను నియమించబడుదురు ఇరవదిపానులవరకు జరిమానాలను వేయుటకును, సమ్మరీ విచారణకు కేసుల సంపుటకును వారి కధికార మీయబడును. సమ్మరీ విచారణ జేయువారికి 200 పౌండుల జరిమానా విధించుటకును ఆటు నెలల కిత్తును విధించుటకును అధికారముండును. ఏయే వ్యాపారములో హెచ్చులాభములను దీయుటకు వీలుండునో ఆవ్యాపారములందు ధరలను నిర్ణయించి తమ నిబంధనల సతి క్రమించువారిని కిత్తుచుటకు ప్రేమబోధువారికి గూడ అధికారమియ్యబడును. అధ్యక్షునికింద వ్యాపకాఖ్యలో పనిచేసిన అధికారులను ఆనేకసమయాధ్యక్షులునుండవలయుననిక్రభుత్వమువారు నూచించుచున్నారు. వ్యాపకాధికారులలోవివిధవర్తక సంఘప్రతినిధులుండవలయును. వారుచిన్నచిన్న సంఘములుగ విచారణ జేయుదురు. ఏకేసును విచారింపు అధికారులొకేసు సంగతిని బాగుగ నెరిగినవారగ నుండవలయును. ఈవ్యాపకాధికారుల సలహాలను బట్టి ప్రేమబోధువారు నిబంధనల నొనరించెదరు.

బ్రిటిషుకారికుల ఆందోళనము

పోలీసువారి సమ్మెకట్టు

లండను, ఆగస్టు 6:—పోలీసు చట్టము వ్యక్తిస్వాతంత్ర్యమును దొంగించుటకు చేసిన ప్రతిక్షణము గావున దానినుక సంహరించువరకును పనివారంభింపని సౌతులంపను ట్యూబు పనివారిని తీర్మానించిరి. ట్యూబుపనివారిల సమ్మెకట్టును, వైరు ఎల్యుటని వారిల సమ్మెకట్టును ఆయా కార్యవ్యాపక సంఘములు ఆమోదింపలేదు. అయినను క్రభుత్వమువారు తీరములను. తమ కనుకూలమగు వంతరకు హెచ్చింపలేదని క్రొత్తక కొంతమంది రెయిలుపని వాళ్లు అసంతుష్టి నొందుచున్నారు. బ్రిష్టునెంటు హెల్తు, సౌతుపిట్టులలో పోలీసువారు సభల జోకరించి పోలీసు యూనియను కండలును రాజీనామా నీయనంగీకరించిరి. నిన్నటి సాయంత్రము సరికి జేకూలో 2,860 గురు పోలీసువారు సమ్మెకట్టియున్నారని లండను పోలీసు కమిషనుకు నిర్ణయించెను. క్రభుత్వ సభవారు బిల్లుకు రెండవమాత ఆంగీకరించిరి.

లివరుపూలు సమ్మెకట్టు

లండను, ఆగస్టు 6:—ప్రజలసభలో హెచ్చుగారిట్లు చెప్పిరి:—లివరుపూలు స్థితియం దెవ్వర మార్చేదనియు లేదు. ఉదయము కొంతమంది దోపిడీ ప్రతిక్షణముల నొనరింపగా నవి నిరాకరింపబడినవి. వ్యాపారముల ఎన్నిటి వాసిజేసి సగరమును కూర్చుంటులవారి కర్పించుట కొనసాగించి ప్రయత్నించుటన్నియు, పరాధూతము లైవరి. కాంతిని నెచ్చునిని నెలకొల్పిరిమిత్తము లివరుపూలునందలి అధికారులెంత కఠినప్రయత్నముల వైస నొనరించి ప్రజల సంతోషించెదరని దొంగనమువారు విశ్వసించుచున్నారు. దొరకనమువారు వారి కన్నివిధముల సహాయముండుతురు (ఉత్సాహము). నాకాక్షణములను తలకుబెట్టువలయునని చేసినప్రతిక్షణముల పరాధూతము లైసంగతి సరకు తెలిపెను.

విదేశీయుల ద్రవ్యసహాయము.

లండను, ఆగస్టు 6:—ప్రభుత్వ క్రభుత్వమును తొలగించవలయునను ఉద్దేశముతో కొంతమంది విదేశీయులు గ్రేటు బ్రిటనునందలి ఆందోళనములకు సామ్యుచ్చి ప్రోత్సాహపరచుచున్నారని స్కాట్టుండుయాద్వంతు తెలియక చెప్పెను. స్వీడను మునిషి యొకడు వారము రోజులక్రిందకు హంగరీ నుండిచ్చి ఒక ఆతివాదికి 6000 పౌండుల సామ్యుచ్చివని ఒక్క కొనెను. ఆతివాది ఆసంగతి నిరాకరించుచున్నాడు. ఆస్వీడను మునిషి నిర్బంధించబడెను.

లివరుపూలు స్థితి.

లండను, ఆగస్టు 6:—పోలీసువారికి సానుభూతిని తెలుపు నిమిత్తమును, గవర్నమెంటువారు యూనియనుల నెదిరించుటకు తమయనయ్యుత్తిని తెలుపు నిమిత్తము లివరుపూలునందలి ప్రేమ యూనియను ప్రతిష్టాపకల సమ్మెకట్టుల సంఘమునొక దాని నెలకొల్పిరి. అంతయు పనివారును సమ్మెకట్టున ట్లాసంఘము వారు జూచుచుదురు. రొట్టె పనివారిని సమ్మెకట్టుటకులన లండనునకును దేశమునకును చాలబాధగవచ్చుది. లివరుపూలో రొట్టెలక అమ్మేసేదని సగరమందెచ్చునొక రొట్టెయైన లభింపలేదని నిన్నటిదినము లివరుపూ ప్రధాన పౌర కీ యాద్యోగి తెలియ బరచెను.

బ్రామ్లె పనివారు కోరినవాటి సన్నిటి నిచ్చువరకును పని చేయవలదని లివరుపూ మూర్ఖులము పనివారు తీర్మానించిరి.

మాంచెప్తుకు పోలీసువారు సమ్మెకట్టుకూడదని తీర్మానించిరి. కాని పోలీసు చట్టమందలి మొదటి వాసుగు మరకులకు తొలగింపనైన తొలగింపవలయును లేవన్న సరంపకల యునని వారు తెలియబరచిరి. ఆసింగ్లను గనిపనివారు మరకు పని వారంభించిరి.

రై ను ముఖ్యసేనాని.

పార్లమెంటు, ఆగస్టు 6:—హేనాను ఏజిన్సీవారిట్లు తెలియబరచుచున్నారు. రై నునదీరమందున్న పరానుసేనల సేనాని రై ను నదీరమున మిత్తకుండలివా రాకమించుకొనిన ప్రదేశమంతటికిని ముఖ్యసేనానిగ నుండవలయునని ఉన్నత సభవారు తీర్మానించిరి. ఆ ప్రదేశమందన్న పరాను అంతర్జాతీయ వైద్య మర్దిగముగ నుండుటకులన ఈయేర్పాటులు జేయబడెను.

లాయడు బార్నిగాలికి బిరుదము నొసగుట.

అందఱు, ఆగష్టు 6:—బార్ని చక్రవర్తి లాయడు బార్ని గారికి "ఆర్డర్ ఆఫ్ మెరిట్" బిరుదము నొసరి.

ప్రాశ్న

వరాసు ప్రతినిధుల వంచాయిత

ప్రార్థన, ఆగష్టు 6:—పాపాను ఏకైకవారిట్లు తెలియబరచుచున్నాడు:—సంధి యేర్పాటుల కలం విస్తారముగా దుష్కార్య కంఠమంతయు తొలగఁజేయుట చాల విచారకరముగ నున్నదనియు, అయినప్పటికిని కాంటి స్థిరస్థాయిగ వర్తింబుటకా నానాజీవసంఘము తప్పక తగియుండఁగల దనియు ఆర్థికగారు తెలియబరచిన వివేదికను వరాసు ప్రతినిధుల సభ యొక్క వంచాయిత సంఘమునా రంగీకరించిరి.

ప్రశ్నము లేగాదా.

ప్రార్థన, ఆగష్టు 6:—ప్రశ్నమునుగుడించి ప్రాశ్న ఇటలీల కొక యొడంబడిక కుదిరెననియు అది ఇంగ్లాండు ఆమె తిరాల విచారణార్థ మంబలకుననియు చెప్పినమాట ఇప్పటికి నిజముకాదు.

బుడాపెస్టు అంతర్నిత్ర సంఘము.

ప్రార్థన, ఆగష్టు 6:—బుడాపెస్టు కొక అంతర్నిత్ర సంఘమును బంధనమున నిమిత్తమందలి యెవ్వరి సభవారు నిర్ణయించిరి. ఆక్రమినిధి సంఘములో ఒక వరాసు ప్రతినిధియు, ఒక బ్రిటిషు ప్రతినిధియు, ఒక ఆమెరికా ప్రతినిధియు ఒక ఇటలీ ప్రతినిధియు నుండురు.

ప్రాశ్నబర్హు అల్లరులు

ప్రార్థన, ఆగష్టు 6:—ఇటీవలి విప్లవ సంబంధములగు అల్లరులతో వరాసు వైసికులను ఉద్యోగియులను చంపబడిరను వార్త అబద్ధము.

నేలబొగ్గు కట్టపు.

ప్రార్థన, ఆగష్టు 6:—గాబోపు కితకాలములో ప్రాశ్న జేకమందు నేలబొగ్గు కట్టవేర్చుకుని భయముగ నున్నది. అందువలన తగినంత నేల బొగ్గును సరఫరాజేయుట కేర్పాటు తొనరింపఁ జూచుచున్నది.

ఇటీవల ఆమెరికా వైసికాధికారులవద్ద కొనిన సామగ్రిని ప్రాశ్నాంతరీకుల పంచివెట్టుటకు వరాసు ఆహార సామగ్రిల అధికారి చాల విశేషముగ నాలోచించుచున్నాడు. సామగ్రిలను సరఫరా ప్రతిష్ఠానల నుండి వెలువడిన పియ్యట వాటిధరలను హెచ్చులాభముల దీయు నిమిత్త మెవరును హెచ్చించకుండ తగిన ప్రయత్నము తొనరింపబడును.

నూతనవాణిజ్య నౌకావళి.

ప్రార్థన, ఆగష్టు 6:—పాపాను ఏకైకవారిట్లు తెలియబరచుచున్నాడు నూతన వాణిజ్య నౌకావళి నిర్మింపబడి యనిమిత్తము వరాసు ప్రభుత్వమువారు 100,00,000 ల ప్రాంతలకంటె హెచ్చు ఖనమును వెచ్చించ నజ్జరీయచున్నాడు. ప్రతినిధుల సభలో నిందు నిమిత్త మొకచట్టము ప్రవేశపెట్టబడును.

వరాసు వైసికులను విడచివెట్టుట

ప్రార్థన, ఆగష్టు 6:—వరాసు వైసికులతి శిక్షియుగ విడచివెట్టబడుదురు నెట్లంట 16వ తేదీ నరక యేర్పాటులు పూర్తియగును. అక్టోబరు 4 వ తేదీ నరక విడుదలపూర్తియగును. అటువైసి ఫ్రాన్సునకు 8 లక్షల వైసికులనును.

యుక్తేయిను సిటి.

ప్రాశ్నము, ఆగష్టు 6:—వెట్రోగ్రాడు కంఠీవార్త: యుక్తేయినున కాహార సామగ్రిలను దొరకకుండ బాధింపఁ జలయునని బోన్సె విక్రము యల్పించు చున్నాడు. ఇందు మూలమున మాస్కో వెట్రోగ్రాడులకు తప్పక వాటిల్లకున్న ఔషధము నిష్కలించు నిమిత్తము కలయునంత ఆహార సామగ్రిని కట్టుకోవలయునని వారణాశి వేలమంది వైసికులనంపిరి.

యుద్ధవిరాళముల తగ్గింప గోరొని,

అందఱు, ఆగష్టు 6:—యుద్ధ విరాళములను 2 లక్షల ప్రాశ్నలకు తగ్గింపజలయునని యొకపాదించుటకు కార్మిక కక్షతారు నిర్ణయించు కొనిరి. ప్రమాణికులకు బాగుగ పారి తోషిక మీయబడలేదని "లాల్" విలేఖకు లనుకొనుచున్నాడు.

వృత్తాంతములు

(1)

ఇండియనునిధి.—కొత్త యేర్పాటుచేసిన ఇండియను నిధి 6-వ తేదీ నరక 12,45,27,800 రూపాయలు వచ్చినవి. దానిలో 65,00,325 రూపాయలు యుద్ధపత్రములనున్నవి.

ఈస్తు ఇండియను రైలువేమలీలు:—విలూహ వక్త్రు మాపులొని ఈస్తుఇండియను రైలు వేమలీలను మొక్కట్టి. వారు నిన్ను వనిలో నేరిరి. వారి ఇప్పించుటను తీర్చి నడుపాచుములు చేసినట్లు తెలియచున్నది.

ఒక మరణము:—పాలియెలోగకు 7-వ తేదీని బలరాం పురము ఆస్పత్రిలో చనిపోయెను. నిన్ను ఉదయము వారికి ఆంక్షక్రిములు జరిగెను. వారు రక్తిపాతకాలలో చనివెరి. వారు పాలికోడల్లకింద ఇండియను వచ్చిరి. వారు ఆయోధ్యలో శ్యామనాద కదవిలో నుండిరి. వీరందరకు ఇప్పుడుగ నుండిరి.

తేమూకుతోట మేనేజరుకు శిక్ష:—దార్జిలింగు డిప్యూటీ మేన్జీరు బర్మియ్యుగాను నిన్ను ఒక కేసులో తీర్పు చెప్పిరి. కేసు అను తేమూకుతోట మేనేజరు టాంగులో నొక హిందూ స్థాని వానిని కొట్టెనట. ఏవో దొంగతనము విషయమై మాటా మాటానచ్చి పట్టరాని కోపముతో యద్రాయ ఫిర్యాదీని కొరె. ను. మద్రాసుకి య రి ల జరిమానా చేసిరి.

"హుగ్లి" ప్రమాదము:—హుగ్లి కమ్మిచునగు గారి ఇంజను పడక "హుగ్లి" యనునది జూలై 14-6 తేదీని మయ్యెను. నరదచే కంటములు తేచుచున్నవి. అకడకు యెదురుగ ప్రయాణము చేయుచుండెను. హుగ్లి, కంటె రకు వచ్చునరకి దారికేదో అడ్డముండినట్లు సరంగుకు క. చెను. దారిలో సరకులతో నుండిన మరయొక పడక నుండి అతడు వెంటనే ఇంజనులవాపి అడ్డము తప్పించుకొని ప్ర. ణము చేయదలచెను కాని అట్లుచేయులోకులనే ఆకడవద తెరచాక కొయ్యెకు కొట్టుకొని, కన్నులువడి నీరుపోసిక మునిగిపోయెను. దానినిగురించి డిప్యూటీ కన్సులవేటరుగ తమ రిపోర్టును ప్రకటించిరి. సరంగుకులన తప్పలేదు. ఆత జేయక తగిన దంతయుచేసెను. అతనినినెక వెట్టవలసినదేకా లేదు.

ప్రయాణికుల ఆహార సౌకర్యములు:—లెంగాలు 7 పురము రయిలువేవారు ప్రయాణికులకు ఆహారసౌకర్యము చేయుటకు యేర్పాటుచేసిరి. ఖడ్గపురము ఆద్రాజంక్షుని యొద్ద భారతీయులకు భోజనవసతి చేయుదురు. బోపియ లకు చేయు యేర్పాటులకును భారతీయులకు చేయు యేర్పాటులకును యేమిసంబంధము లేదు. ఉభయయులకును ఒకరికి నొకరికి సంబంధము లేకుండ వంటవాండు మున్నగు యేర్పాటులు ప్రత్యేకముగ నుండును. హిందువులకు బ్రాహ్మణులకు ఉక్తమునాకులవారును వద్దన చేయుదురు. మహమ్మదీయుల. ప్రత్యేకముగ నేర్పాటులు అందును. ప్రయాణికులకు భో నము కావలసియుండినప్పుడు వారు గార్డులకు తెలియజేసిన వారు భోజనకాలాధికారులకు తలచివార్త పంపుదురు.

కాంగ్రెసు కేసును లాహోరులోని ప్రత్యేక శ్యాం ప్రాసమువారు విచారింపిరి. లాహోరు మామలో జరిగిన Xం? గోళములో మూకమీద కుపాకులు ప్రేల్చివచ్చును కాంగ్రెసు గురు గుండుబెట్టు తగిలెను. తరువాత అతనికి నడుమై నైర్య కాలనుండి వచ్చెను. అతనిని శిక్షాస్థలి 121(A) 147,152 నెక్సక్రింద విచారింపి 86 తేదీని ప్రత్యేక శ్యాంప్రాసము వారు తీర్పుచెప్పిరి.

ఆశ్యాంప్రాసము వారియెటు గందాసింగుకేసులోని విచారింపబడెను. అతడు హోషియూర్నూరు నివాసి. మద్రా యని శిక్షాస్థలి 124(A) హిందూజేక రక్షణకానము క్రిం దను విచారింపుచున్నాడు. సర్ దారు మెహతాసింగు గారు ఫిర్యాదు పక్షమునను ఫక్త చందు మద్రాయ పక్షమునను క నిజేయుచున్నాడు. మద్రాయపక్షపు సాక్ష్యమును దాఖలుచే సికొని 11 వ తేదీకి కేసు నాయుదాచేసిరి.

గుజరతువాలాజ్లా విభాగము:—గుజరతువాలాజ్లా పరిపాలనా సౌకర్యమునకు పెద్దదిగ నుండుటచే దానిని రెండు మండలములుగ విభజించెదరు. ఆ యేర్పాటును భారతసచివు

డు అంగీకరించెను. అక్టోబరులో కొత్తగ జేఖుపురా నుండ లకు నేర్పాటుచేయుదురు. దానికి ఎం. ఎం. ఎల్. జూని గారు డిప్యూటీకమ్మిచునరుగ నుండురు. రెండుజిల్లాలకు సాఫ్టుమెనంతరకును అప్పకు చీ నాయకమువలన నీరునడిర్చి సాగుబడి యేర్పాటులు చేయుటకు 876 చతురపు మైళ్ళ. ప్రజేకమును నియూజ్కట్టుకుండి వానిలో చేర్చుదురు. జేఖు పురాలో లాయలుపురము మండలమునుండియు, లాహోరు మండలములోని బ్రాచ్చురావీనుండియు 222 చదరపు మైళ్ళ ప్రజేకము చేరును మహదరాశివాహమాకృ) మంతులో వే రు గుజరతువాలాలో నుండు మూడుకహాళిలు అందుకు. (1) గుజ రతువాలా, (2) వజీరబాదు, (3) హఫీజబాదు, జేఖుపురా జిల్లాలోనూడ చివరకు 8 తహశీలు అందును. ప్రస్తుతము మరాఠపురము, భానుగాడోగ్రాకు తహశీలె యందును కొత్త తహశీలును యొగ్గమైన ప్రజేకములో యేర్పాటు చేయుదురు. అప్పటివరకును ప్రస్తుతపుయేర్పాటులే యందును

ఫెరోజబాదు ప్రమాదము:—ఫెరోజబాదులో రైలు వే ప్రమాదము జరిగినందున అసిస్టాంటు స్టేషను మాస్టరు మీ దను, సిగ్నలరు మీదను కేసుచేసిరి. ఆకేసును జాయంటు మే స్ట్రీటు పి.సి.ప్లాడెను వి.సి.ఎస్. గారు విచారింపి తీర్పుచెప్పిరి. నాద్యుల ఆకాగ్రీతవలన చాలమంది ప్రయాణికులకుపాగ్రి ణవము కలిగెను. 18 మార్

వాట్రిహాయన కొన్ని పుస్తకములను పరిశీలించెను. గుడ్డవేలిక లలో చేసిన కాగితము చెడిపోవునని తేలెను. కొందరు దీని నొప్పుకొనరు. 1820 నుండి చుద్రుకమైన పుస్తకములు శిథిల మగుచుండుటచే దీనిని పరిశోధించుట, చూఖుము. కాగితములను వెచ్చజేసి శిథిలముచేయుటకు జరిగినయత్నములు నెగ్గలేదు. కాని శిథిలమగుచున్న కాగితము లందువలన త్వరలోనశించిపోవును. నూనెలు, గ్లెసరెను చేయుట మున్నగు పరిశోధనలు జరిగెను. రంగుల గురించియు ఇప్పుడుత్య కరికొరులను గురించి పరి శోధనలు జరిపిరి, వాస్తవముల గురించి నూడ పనిచేసిరి, గల మైకును విరివిగ చేయుటకు బొంబయి కంపెనీనా రొకరు సం కల్పించిరి. ఇందు విషయమై చాలపని జరిగెను. డాక్టరు పాల రి గారు నీటిని పరిశుభ్రముచేయుటకును పరిశోధించిరి. నీటిసత్త యు, మూరుగుపోవు విషయమై యోచించుటకు నెంగుపే, హంకాంగు మునిసిపాలిటీలవారు వారిని Xతసంకల్పరము విలు మకొనిపోయిరి. అక్కడ జరిగిన ఫలితములను గురించి అను బంధములో చుద్రించిరి విమానములను కట్టుటకు మనజేకపు క ర్పిలెంతవరకు వసికమ్యునోనూడ పరిశోధన చేసిరి.

జాబులు

I

రాష్ట్రీయసభాధికరణ నిరాకరణము.

ఆయా, రాజపు ఆంధ్రరాష్ట్రీయ సభాధ్యక్ష నిర్ణయమున వాచేయన ఆలోచననుండి తొలగింపవలసినదని నేను మీపత్రికకు వ్రాసిన యుక్తరమున శ్రీ ఉన్నవ లక్ష్మీ వారాయణగారు మారినకొత్తమరావుగా రుండుట యుక్తముగనుండునని వ్రాసిన ఉక్తరము పత్రికాధికారుల పిమ్మట వ్రాసి యింటిని కొందరి మనంబుల సహాగ్రహిణులు తెలియవచ్చుచున్నది. ఆనంతరములోని ఆహ్వానసంఘముయొక్క నిరూపణము 29-7-19 వ సంచికలో ప్రకటింపబడినది. ఇటు దీనిని బందగులో 30 వ తేదీన చూచి, ఆ మధ్యాహ్నము నాకు కలదనులేఖ వ్రాయుటకు శ్రీ ఉన్నవ లక్ష్మీవారాయణగారుకుడే కట్టణములో తమలేఖను వ్రాసియుండును. వాలేఖ పత్రికా కార్యస్థానము 31 వ తేదీ మధ్యాహ్నము ముద్రిణమునకు కాలా తీరిముగ తేరి 1-8-19 న ముద్రితమయ్యెను. వాలేఖ పట్టణమునందే వ్రాయబడి యుండుటంతేనీ, 30 వ తేదీన ప్రకటింపబడియే వా లేఖకు దిగుటకు తేదీచేసినచో ఈ యాహ్వాన ఆస్పదమందేడిది కాదు. కాని నేను తేదీని

స్థానికేతర వార్తలు

10

శ్రీసంగీతశాల:-- పత్నీలాపరిణయ కాలక్షేపము శ్రీమతి సి. కరవ్యతిబాయి గారివల్ల 10 తేది ఆదివారము 4-15 గంటలకు గోళముహూలో జరుపబడును.

కల్లోల్లాసిరీ సభ, ఉమాపరిణయము:-- ఈనెల 10 వ తేదీ ఆదివారమునాడు సాయంత్రము 6 గంటలకు విక్టోరియా పురమందిరమున నీ సభవారు పి వాసుదేవ మొదలగు వీ ఏ. గారితో వ్రాయబడిన ఉమాపరిణయ నాటకమును ప్రదర్శించెదరు.

శ్రీవేణుగాన లీలావిహార భక్తజన సంగీత సభ:-- తంజావూరు వాస్తవ్యులగు బ్రహ్మశ్రీ నాగరాజ భాగవతాచార్య కిష్యులగు శ్రీమతా నుండరాజ భాగవతాచార్యులపేటలోని లింగచెట్టిపేటి మలికేత్యర కోవల సమీపములోని చిన్నుల నివాసక కేవలములో శనివారమున ఆదివారమున రామాయణము కాలక్షేపముజరుపుదురు.

తృతీ యాంధ్రాయుర్వేద వైద్య సమ్మేళన కార్యనిర్వాహక సభయు, విజయనగరము:-- ఈ సంఘమువారు 2-వ తేది సాయంత్రము జరిపిన సభలో, పు ఆయుర్వేద వైద్యసమ్మేళనమును దీనినెందులో జరిపిన, వ్యాసోచన విషయమును ఆచూకముగా జరిపిన చేయువారికి కృత్యపతకము లిచ్చుటకు, శ్రీకృష్ణ సంస్మృతము నిర్వాహకమునకై కలయు ద్రవ్యము సమకూర్చి సంఘమువారి నియమింపబడినది.

"కామర్పు లిందు ఇంద్రప్రస్థము" ప్రతిక:-- సింహము గారిచే నూతనముగ ప్రచురింపబడి యీ పత్రికయొక్క మొదటిసంచిక మాకు తీరినది. డి. బి. కె స్వామిరావు, గౌ. యిల్ ఆగ్ట్ ఆలీఖాను బహదూరులను ప్రముఖులచే వ్రాయబడినవ్యాసములతోను, యితర గాదకీ మాధిప్రాయములతోను నీపత్రిక విరాజిల్లుచున్నది. పత్రిక వాణిజ్య పరిశ్రమ యధిష్ఠికి దోడ్పడి, చిరము జర్గిల్లుగాక యని కోరెదము.

తిరువల్లి క్లబ్బి సంగీత సభ:-- ఈ నెల 10-వ ఆదివారమునాడు సాయంత్రము 4 గంటలకు తిరువల్లి జిల్లా కలెక్టరేటువలెట్టి వీధి యందు నె 11 వ గృహ గాన సభ జరుగును. కట్టణం సంతక గావుగాను యింకొక సు కొరించెదరు. మాయకరం ముప్పయ్య గారు ఫీడేను. వీరిని ఆలగనదిగాదు బృందం.

ఓరియంటల్ గవర్న మెంటు సెక్యూరిటీ

లైఫ్ అస్సూరన్సు కంపెనీ, లిమిటెడ్.

1874 సం॥ స్థాపితము. హెడ్డాఫీసు, బొంబాయి. మానేజరు:-- ఆర్. పాటర్ సన్ బ్రదర్.

5 కోట్ల రూపాయలకు వైగా మూలధనమున్నది.

రూపు 13,34,03,783 లు చెల్లించవలసిన భీమాలు

రూపు 78,45,175 లు 1918 సంవత్సరపురాబడి

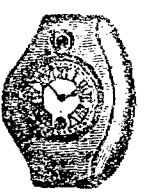
5 కోట్ల రూపాయలకు వైగా యంతవరకు చెల్లించియున్నాము.

ఈ కంపెనీ తరపున కనిచేయుటకు ఏజంట్లు కావలయును. వారు అనుభవ శాలియుగ నుండవలయును. ధరావత్తు చెల్లించవలయును.

ధరఖాస్తు ఫారములకు యీ క్రింది విలాసమునకు వ్రాయును. 675

Apply to:- F. E. Vaid, Branch Secretary, Oriental Assurance Buildings, Post Box No. 8, Madras

1696 ఏ సాకెట్ కడియారము మిగుల మేలైనది. అందమైనది. ఈ నెలలోపుక తెప్పించుకొనువారికి ఒక ఫౌన్ టెక్ టేనా క్లిప్పింగ్ సహా బహుమానము ఇర్పబడును. కడియారము బహుమానముతో సహా నెల 3-8-0. మంజూరికడియారం తొలుపట్ట సహా రు. 6-0-0. V. T. Amball & Co., Sowcarpet Post, Madras.

ఏషియన్ కమర్షు ఆస్యూరెన్సు కంపెనీ (లిమిటెడ్) బొంబాయి.

(ఇండియా గవర్న మెంటువారివద్ద రూపు 2,00,000 లు డిపాజిట్టు కట్టబడియున్నది.) నుక్రసిద్ధులగు నాంధ్రప్రదేశులు కలుపుకు దీనికి పోషకులుగా నున్నారు.

తక్షణంకావలెను

ఆంధ్రప్రదేశులను లన్నిటిలోన, దక్షిణప్రదేశులనులలో కూడ ఏజంట్లు కావలెను. ఏజన్సీ నిబంధనలకు, ఇతర నియమాలకు చాల ననుభవము గలవారు మాత్రమే డరఖాస్తులకు ఈ క్రింది విలాసమునకు సంపరంక.

జె. కె. రాజారావుకంతులుగారు, కార్యదర్శి, మద్రాసు బ్రాంచి, 5, తంబుచెట్టివీధి, మద్రాసు. J. K. Rajah Kow Pantulu garu, Secretary, Madras. No. Thambu Chetty Street, Madras.

భాగ్యవంతు లెవరు ? ఆరోగ్యవంతులే.

ఆరోగ్యమునకు ఆయుర్వేద ఔషధములు అద్వితీయములు. వేసవికి తగిన పండిత డి. గోపాలాచార్యగారి

Table with 4 columns: Medicine Name, Dosage, Price, and Remarks. Includes items like జీవామృతము, అమృతామలక తైలము, జంబీరరసాయనం, మంచాననలేపము, etc.

ఈ పండితులవారి దివ్యౌషధము లింకో ననేకములు గలవు.

స్వాగించు - పోస్ట్ జిఖర్చులు ప్రత్యేకము. క్యాటలాగు ప్రతులు ఉచితము. తంజి విలాసము: వండిట్, మదరాసు. మేనేజరు, ఆయుర్వేదాశ్రమము, మదరాసు. 55, ఆచారప్పకో వీధి, మదరాసు.

ఆంధ్రరాష్ట్రీయ కథ:-- ఆలోచనకు ఆంధ్రరాష్ట్రీయ కథకు దాక్తురు భోగ రాజులెల్లాభి రామయ్య బిఎ; ఎమ్. బి. సి. యమ్ గారిని ఆగ్రహముగా తెప్పించి ఆంధ్రప్రదేశుని నిరసించెదరుగాక. అని వెదపులి క్రమముడి నైతులసంఘ కార్యదర్శి గుంటూరు సుబ్బారావు గారు వ్రాయుచున్నారు.

ఆనందము శ్రీ కొండ వెంకటకృష్ణకంతులుగార:-- మీరి కానన సభాసభ్యత్వపదవి లంఘించిండున యువజన సాహితీ సంఘమునందీ నెల 6-వ తేదీన సంఘ సభ్యులగులక్ష్మీ రాజు నరసింహారావుగారు అల్పాహారపదవినిగిరి. సంఘ సభ్యులును మరికొందరు సంఘాధిమానము నాటవేడుట విశ్వసిరి. అల్పాహారాంతరము గుంటూరు ఖాజీగారు, వెలగపూడి సుబ్బారావుగారును విద్యార్థులకతుమున కె. శ్రీనివాసరావుగారును, పాలవర్తి రామమూర్తిగారును సమయానుకూలముగ ముచ్చటించిరి. ఎక. వి. రాధావాచార్యులు గారు నీదల కతుమున నొకవిజ్ఞాపనమును జరిపిరి. శ్రీ వెంకట కృష్ణ కంతులుగారు ఉపకారము లందరికి ప్రత్యుక్తరముగ కొన్ని మాటలను చెప్పి ముగించిరి. తు. శేషాచలంబి రావుగారు ప్రారంభమున వెంకటకృష్ణకంతులుగారికి పూలహారము తీసి గౌరవించిరి.

World's News.

(Reuter's Agency.)

England

The Indian Reform Bill, Joint Committee. Mr. V. J. Patel.

LONDON, August 6.

In to-day's sitting of the Joint Committee, Mr. V. J. Patel said that members of the Congress were not going to be satisfied with the Bill which gave them merely a share in the Government of the Provinces and nothing whatever with regard to the administration of India.

Replying to Mr. Montagu, he said he agreed that members of the Congress wanted to control the public purse, because by this they would effectively control the Government. He considered that an electorate already exists capable of electing a responsible Government. For example, 600,000 local electors in the Bombay Presidency could easily be used as a basis of the electorate for legislative purposes.

Mr. Madhav Rao.

Mr. Madhav Rao stated that his experience tended to show that diarchy was not and could not be successful and ought to be dispensed with everywhere in favour of a complete autonomy. The elective system at Mysore was very successful.

The sitting was adjourned until the 6th instant. Mr. Acland replaced Sir D. Maclean on the Committee.

In the House of Commons at question time, Mr. Montagu read a long telegram from India, detailing arrangements for the health and comfort of the troops on the North-West Frontier. He stated that he was enquiring into the alleged transport and Medical breakdowns. He had telegraphed for information with regard to outbreak of the cholera in sixth Indian brigade at Ali Masjid.

Profiteering in Britain.

Government Prevention Proposals.

LONDON, August 6.

Sir Auckland Geddes stated at to-day's meeting of the Profiteering Committee that the Government proposed establishing a central authority to deal with profiteering. New powers would be asked and the penalties increased.

In his statement on profiteering Sir Auckland Geddes said:—The Government proposed to establish local tribunals and country appeal tribunals, similar to those under the Military Service Act, to deal with profiteering by retailers, in the uncontrolled articles of daily use and empowered to impose fines up to £20 or refer the case to a court of summary jurisdiction, which would be empowered to inflict penalties up to £200, or six months' imprisonment. The Government also proposed to empower the Board of Trade to introduce regulations regarding prices in the trade in which profiteering occurred and impose severe penalties for breaches of the regulations. The Government proposed that there should be a tribunal under a Chairman with legal training and with a number of Deputy Chairmen. The tribunal would consist of representatives of trade organisations, including Trade Unions. It would sit in small panels, each panel being under a chairman or deputy chairman, and consisting of persons, knowing the case to be investigated. The Board of Trade regulations regarding prices would be issued on the recommendations of the tribunal.

Liverpool Situation Unchanged.

Government Attitude.

LONDON, August 6.

In the House of Commons, Mr. Shortt stated that the situation in Liverpool had not materially changed. Attempts at looting this morning had been suppressed. The attempts of certain persons to cause a complete cessation of work and hand over the city to the mercy of the criminal classes had hitherto failed. The Government had every confidence that the authorities in Liverpool would take every step, however severe, to preserve law and order, and protect citizens from sinister attacks. The Government was prepared to give them every assistance (Cheers). He mentioned that attempts to burn the docks had been unsuccessful.

Foreign Money Financing Agitation.

LONDON, August 6.

Scotland Yard has definite information that foreign money is financing the agitations in Great Britain with the object of overthrowing the existing system of Government. A certain Swede, who made a full confession, arrived a week ago from Hungary, with £6,000 and it is alleged he delivered it to a well-known extremist. The latter, however, denies having received the money. The Swede has been deported.

Empire Flax Cultivation.

Committee's Recommendations.

LONDON, August 6.

The interim report of the Empire Flax-Growing Committee recommends the continuance of Government's efforts to develop flax-growing within the Empire until the full value is derived from the efforts. Every assistance should be given to secure the speedy extension of flax-growing in British East Africa. Flax-growing in other parts of Africa, for example, Egypt, Nyasaland, Rhodesia and South Africa, seems to present possibilities of success. The results of experiments in India show that flax can be successfully grown, but a system of central retting, necessitating skilled labour and supervision, would be necessary to obtain best results. The successful development would also depend on expert supervision in the handling of the crop and its proper preparation and grading for the market.

London Police Strike.

Railway Union Executive's Resolve.

LONDON, August 6.

A meeting of the executive of the national union of railway men decided not to support the police strike and to urge all railway men striking to resume immediately.

LONDON, August 6.

His Majesty has conferred the Order of Merit on Mr. Lloyd George.

Money Grants to Commanders of Forces for Distinguished Services.

LONDON, August 6.

In the House of Commons the Premier moving resolution for money grants to the commanders of forces emphasised that the British scale of war pensions was incomparably the most generous in Europe aggregating to ninety eight millions sterling yearly or half the national expenditure before war. The premier urged that the exceptional rewards ought to be given to those who had borne exceptional responsibilities with exceptional success. The premier paid a tribute to F. M. Haig's tenacity, dauntlessness and readiness to subordinate himself to the demands of his country. He recalled how Lord French at Ypres fought with small forces one of the six decisive battles of the war covering the British army with honours (cheers). The premier paid a tribute to General Allenby, the brilliant commander, who had won the last and most triumphant crusade (Cheers). And to Mr. Henry Wilson, one of the most gifted soldiers Britain ever possessed. His vision and gift of organisation were one of the greatest assets of Britain in the crisis of 1918. We were indebted to Mr. Robertson that the general staff was so well organised and that it rendered such great service during the war. Mr. Trenchard with his energy, daring and imagination made air force a formidable machine. Mr. Hankey's services were known to few but were unsurpassed and showed remarkable foresight with regard to the requirements of the war. He was indeed an organiser of victory (Cheers). The premier paid a tribute to the brilliant leadership of Messrs. Plumer, Haig, Byng, Rawlinson and Birdwood without which it would have been impossible to turn the tide of battle in 1918. Acknowledged the supremacy of the British navy (cheers). Lord Jellicoe's services before and during war were incalculable. Mr. Sturdee by his Falkland's action in the Pacific and Atlantis of the German raiders. Mr. De Robeck's services were well known. Mr. Trywhitt was the standing representative of the torpedo flotilla whose ceaseless vigilance ultimately baffled the enemy's designs. Mr. Keyes would live in naval history as a chief figure of the Zeebrugge exploit. Mr. Madden had rendered invaluable aid in the naval organisations. This was but a small part of the recognition we owed to those great men.

Amendment Rejected.

Mr. Adamson moved the reduction of vote to two hundred thousand sterling to be divided in the same proportions as proposed on the ground that grants were out of all proportion to the monetary rewards given to the rank and file. The amendment was rejected by 288 votes to 66.

Mr. Inskip drew attention to the disparity in amounts granted to Messrs. Birdwood, compared with other Army Commanders. Mr. Johnson Hicks drew attention to omission of names of Sir Charles Monroe, who carried out evacuation of Gallipoli, afterwards going to India as Commander-in-Chief, also Sir Frederick Sykes who was the Chief of Air Force in field.

Mr. Lloyd George replying to the Labour criticism, emphasised that a hundred millions were being spent on pensions for men and their dependents (Loud Cheers.)

France

LONDON, August 6.

PARIS:—The Havas Agency states—The Supreme Council has decided that the General Officer Commanding, the French Troops on the Rhine will be the Commander-in-Chief of all the Allied Troops of Occupation, in view of the preponderance of the French International Force on the Rhine.

Coal Shortage.

The Havas Agency states—Coal shortage is feared for France next winter, and steps are being taken for providing coal in sufficient quantities.

Distribution of Goods.

The task of distribution throughout France of goods purchased recently from the American Army occupies the attention of the French Controller of Supplies. Every measure will be taken to prevent speculation by profiteers, when goods have left the hands of supply organisations.

League of Nations.

Sure Guarantee for Peace.

LONDON, August 6.

PARIS:—The Havas Agency states—The Peace Commission of the French Chamber of Deputies has approved the report of Arthou, expressing regret that the treaty does not completely undo the work of Bismarck, but pointing out that the League of Nations, despite its defects, is a sure guarantee for the maintenance of peace.

The Havas Agency states—The report that an agreement has been reached between France and Italy concerning Fiume, to be submitted to Great Britain and the United States is premature.

The Havas Agency states—The Allied Supreme Council has decided to send to Budapest an Inter-Allied Military Mission, composed of one French delegate, one British, one American and one Italian.

The Havas Agency states—The reports that French officers and soldiers had been killed in Strassburg during the revolutionary disturbances are totally untrue.

The Havas Agency states—Over one milliard 825,000 francs are to be spent by the French Government in developing the new commercial fleet. A Bill will be introduced in the Chamber of Deputies.

The Havas Agency states—The demobilisation of the French Army is being pushed actively. The task of deconcentration will be completed by the 16th September, total demobilisation being realised by the 4th October. Then France will have an army totalling about 800,000 men

America

President Wilson Busy with Food Prices Question.

LONDON, August 6.

WASHINGTON:—President Wilson has abandoned the conferences with the Republican and democratic senators on the League of Nations, until the problem of dearth of living is solved. He conferred with the cabinet on the matter and considered the report of the special commission appointed to tabulate measures to reduce the cost of living. The report recommends legislation. Meanwhile the unauthorised strike of railway shopmen demanding advance of twentyfive per cent on wages and fortyfour hour week is spreading in the country despite the appeals from the Labour Leaders to resume pending the strike vote.

Russia

Ukrainian General Murdered.

A Helsingfors message from Kieff says—It is reported from a Bolshevik source that the Ukrainian General Grecoiriff has been murdered.

Austria

Austrian Peace Treaty.

Counter Proposals Received.

LONDON, August 6.

PARIS:—The Austrian counter proposals have been received.

Rumania

Rumania's Ultimatum to Hungary.

LONDON, August 6.

PARIS:—It is reported that the Rumanians have handed to the Hungarian Government an ultimatum demanding immediate surrender of a large proportion of the Danube shipping equipment and supplies for the army of three-hundred-thousand, rations for the Rumanian troops pending peace settlement, reduction of the Hungarian army to fifteen thousand, surrender of thirty per cent of the harvest animals and farm machinery and fifty per cent of the railway supplies. The French Government says that the Rumanian army is not accepting the French orders.

Indian Telegrams.

(From our own Correspondent.)

By Wire.

Calcutta

The Hooghly Accident.

CALCUTTA, August 5.

The Deputy Conservator has submitted his report in connection with the accident on the 14th July last, resulting in the loss of the Port Commissioner's fire engine vessel "Hooghly". The vessel was proceeding up the river on flood tide. On the vessel nearing Howrah Bridge, the Serang in charge noticed that his passage was not clear owing to a cargo boat drifting through. So he eased the engines and tried to go into position to follow the boat through, but before this could be accomplished the vessel drifted up and fouled the western buoy of 6.0 feet, opening with his port quarter, causing the vessel to swing round, head up the river, and in doing so the vessel's bow came in contact with the wooden horn on the pontoon, which pierced the port side of the vessel, and before the vessel could be removed from this position, she filled and sank. In his opinion the Serang did all that was possible under the condition in which he was placed and was not held to blame.

B. N. Railway.

Catering for Indian Passengers.

KHARAGPUR, August 7.

With a view to redressing the grievances of the travelling Indian public and meeting their various demands in respect of food, the Bengal-Nagpur Railway have, under their direct management, arranged for the availability of Indian meals at Khargpur and Adra junctions. It has further been arranged that the Indian catering section should have no connection with that of the Europeans, the managers and staff, as well as their work in two different restaurants, being quite independent of each other. In the Indian catering department Brahmins and high caste, Hindus are employed to serve the Hindu passengers, whereas Mahomedans have altogether separate arrangements. Guards of trains have been instructed to wire to the managers of Indian catering of stations concerned for such meals as may be ordered by Indian passengers.

United Provinces

Obituary.

LUCKNOW, August 6.

Mr. Paliologus died yesterday in the Balmat Hospital as the result of the injuries sustained as reported yesterday. The funeral this morning was very largely attended. Mr. Paliologus, who was educated at Rugby, came out to India about 25 years ago and joined the Oudh bar. He was exceedingly popular among all classes.

The total subscriptions for the new Indian loan up to the 6th instant were Rs. 12,45,27,800, inclusive of Rs. 65,00,325 in the shape of war bonds.

Simla

Growth of Staple Cotton in India.

SIMLA, August 8.

The following resolution has been issued in the Revenue and Agriculture Department.—In their resolution dated 27th September 1917 the Government of India appointed a committee to investigate the possibilities of extending the growth of long stapled cotton in India. The terms of reference to the committee were that it should examine the work which had been done in the various provinces for establishment of long stapled cottons and report regarding the possibility of extension of any methods which had led to success, that it should investigate the causes of failure where this had occurred and if found the failure to have been due to agricultural, irrigation or economic causes or to administrative difficulties that it should propose appropriate remedies. The committee was also instructed to carry out a detailed study of the local conditions in each cotton growing tract, to inquire into the possibility of improving the existing methods of ginning and marketing and also of preventing adulteration and damping and to report on the possibility of improving the accuracy of the cotton forecasts and generally of making the statistical information published by the Government of greater utility to the cotton trade. Finally the committee was to submit recommendations in regard to the staff required and the organisation necessary for the development of the cultivation of long stapled cotton in tracts which are considered suitable for that purpose. The committee assembled early in October 1917 and toured in cotton growing areas of British India and Indian states for five months. It examined a number of witnesses and in addition to visiting almost all farms in the provinces in which cotton is grown it inspected a large number of ginning and pressing factories and spinning and weaving mills and also held many informal meetings with cultivators, ginners, brokers, representatives of co-operative societies and other persons connected with cotton. The results of this enquiry are embodied in the report which has already been published and of which the Government of India have now completed their preliminary examination. Some time must necessarily elapse before the numerous recommendations contained in the report can be dealt with finally, but the Government of India desire to take this opportunity of acknowledging the services of Mr. J. Mackenna, President of the Committee and of his colleagues and to indicate broadly the lines on which it is proposed to deal with their recommendations. The committee has divided its report into two parts in the first of which it has made a detailed local study of the agricultural practice, irrigation development, research and marketing in the various provinces and Indian States. The recommendations made in these parts of the report are mainly a matter for disposal by the local authorities concerned and the Government of India are disposed to confine their intervention to large matters of general policy or principle and to the questions affecting more than one province. For the present the only matters dealt with in this part which the Government of India think it necessary to reserve for further examination are the following:—

- (a) Investigation of the supplies available in the Indus and other Punjab rivers. A separate reference will be made to the Government of the Punjab on this subject.
- (b) The policy of granting to capitalists land on the new canals connected with the Sukkur barrage project.
- (c) The appointment of an additional Mycologist staff at Faisal.
- (d) The imposition of a cess on all cotton in Indian mills or exported to provide funds for the additional agricultural staff proposed. Should the Government of India find it necessary on further examination to take up any other matters of general principles a separate reference will be made to the Local Governments and administrations concerned. Subject to the above reservations they are prepared to leave to the discretion of the Local Governments and administrations the adoption of the various recommendations in chapters II-XV of the report, it being understood that a prior reference to the Government of India will be made in all cases which require their sanction under the ordinary financial rules. In particular they desire that no time may be lost in considering the recommendations of the committee in respect of additional appointment in agricultural department. They have recently addressed the Secretary of State for India regarding the requirement of the different provinces except Burma which no report has yet been received but their recommendations were submitted prior to their examination of the cotton committee's report which proposed the addition of a considerable number of appointments especially on the botanical side. They therefore desire that this matter may be taken up at once by the Local Governments and administrations in order that the Secretary of State for India may be asked as soon as possible to sanction such further appointments as may be considered necessary.

Commercial Problem.

The second part of the report is devoted to the commercial side of the problem and comprises in main the recommendations of general application which it will be primarily for the Government of India to deal with. They are therefore undertaking a detailed examination of these recommendations in so far as this has not already been done, precedence being given to the proposals in Chapter XIX for the formation of a central cotton committee as in the event of such a committee being instituted its advice will be of great value in assisting the Government of India in the disposal of the remaining recommendations, particularly those in Chapter XXI of the report which is devoted to commercial matters and embodies perhaps the most important and difficult questions which the committee was called upon to investigate. The precedence given to Chapter XIX will not however preclude the concurrent examination of the recommendations contained in the other chapters. The question of license in ginning and pressing factories which is suggested in paragraph 223 of the report will be accorded special priority. Some progress has already been made with the proposal for the formation of a central cotton trade association in Bombay, a matter which is dealt with in Chapter XXIII. The draft of the scheme foreshadowed in paragraphs 255 has been received from Mr. Wadia to whom and to Mr. Glazebrook who collaborated with him the acknowledgments of the Government of India are particularly due, and pending its detailed scrutiny a cotton contracts committee has already been set up in

Bombay. Local Governments and administrations will be addressed in due course when the Government of India are in a position to place before them their considered views.

Bombay

Press Association Council

Emergency Meeting

Repeal of Press Act.

BOMBAY, August 8.

At an emergency meeting of the Council of the Press Association held on the 31st July the following resolutions were passed.—That in furtherance of the cablegram of the 1st July to the Prime Minister, the Secretary of State and others regarding the present situation of the Indian Press, the Council authorises its President Mr. B. G. Horniman now in England, to place before the authorities and the public the case for the repeal of Press Act, deputed Mr. Rangaswamy Iyengar to co-operate with Mr. Horniman in the work and authorises them to place a preliminary memorandum and other memoranda to follow before the authorities and Parliament. The Council places on record the very valuable services rendered by Mr. Horniman and reposing unabated confidence in him, condemn the most arbitrary and highhanded action taken by the Government in deporting him without trial and strongly urge that the deportation order be revoked without delay.

Indians in S. Africa,

Poona Meeting.

POONA, August 8.

A very largely attended public meeting was held this evening in the Kircakar Theatre with Rao Bahadur Khopkar, retired Deputy Collector in the chair. The following resolution with regard to the South African Indian situation was passed. Mr. Gandhi who had specially come down from Bombay for the occasion was the principal speaker and addressed the meeting in Hindi. The resolution ran as follows:— This public meeting of citizens of Poona, held under the Deccan Sabha, hereby place on record its deep sympathy with the British Indian settlers in South Africa struggling for elementary rights of citizenship, congratulates them on the brave and sustained struggle carried on by them and assures them of hearty support from the motherland. This meeting meeting further desires to thank the Government of India for their advocacy of the Indian contentment and and trusts that the Government of India and the Imperial Government will not rest satisfied until full justice has been done to the British Indian settlers in South Africa by the withdrawal of the act, recently passed, by the restoration of full rights of residence, trade and ownership of land. Among other speakers were Professors Kale and Kanithar, Messrs. Bhopatkar and Devachar and Dr. Khedkar.

Major Porter V. Sir Cowasjee Jehangir.

Alleged Curious Nuisance Case.

BOMBAY, August 6.

Mr. Aston, Chief Presidency Magistrate this afternoon resumed the hearing of the case in which a notice is being issued on Sir Cowasjee Jehangir at the instance of Major Porter to show cause why certain alleged nuisances should not be stopped. Major Porter further cross-examined by Sir Chimanlal Setalvad said that Sir Cowasjee's goose was shot at his suggestion and with his gun.

The Magistrate said under the Section under which relief was sought the order could last only for two months and the object of the proceedings was only for taking temporary measures in civil court.

Sir Chimanlal said it was perfectly open to Major Porter to take any course he liked between March and now he was going to argue that the Magistrate had no jurisdiction.

The Magistrate said he was not hearing the arguments. Sir Chiman Lal—It is open to Major Porter to go to a civil Court and take injunction.

Major Porter:—I am not going to succeed.

Sir Chiman Lal:—If you know that why do you come here.

Mr. DeCruz, Pleader for Major, said his client wanted very speedy remedy and it was within the jurisdiction of the Magistrate to give relief.

Magistrate:—Speedy remedy may be temporary remedy.

Mr. De Cruz said that under Section 24 Clause 4, the Court had power to move the local Government to have the matter stopped.

Major Porter:—That is why I have come here. You would do something which would have the law amended.

Sir Chimanlal:—He says he cannot get any relief in the Civil Court. Why can he not get his rights in the Civil Court?

Major Porter:—Right is something and justice is another.

Sir Chiman Lal:—How can you say such a thing against His Majesty's High Court.

To the Magistrate:—If the complainant has no rights he cannot have relief.

Mrs. Margaret Shaw, a matron in Porter's Nursing Home, was examined in regard to the nuisances alleged to have been committed at Sir Cowasjee's Bungalow. Lady Cowasjee Jehangir was examined on behalf of the respondent. She was still in the box when the court rose and further hearing was adjourned to the 18th instant.

The Punjab

The Punjab Prosecutions.

Sant Singh Discharged.

LAHORE August 8.

Judgment was delivered to-day by the Special Tribunal consisting of Messrs. Brasher, prenter and Harris, in the case against Sant Singh, son of Hari Singh Khatri, who was charged with offences under Sections 121-(A), 147 and 152 I. P. C. This man, it will be remembered, was wounded by buck shot during the riot on the Lahore Mall on the evening of the 10th April. Sant Singh was discharged.

Before the same Tribunal the hearing was resumed to-day of the case against Genda Singh of Hoshiarpur, who stands charged with offences under Section 124 (A) I. P. C. and Rule 25 (a) Defence of India Act. Sazoor Mehtab Singh, Public Prosecutor, appeared for the Crown, and Mr. Faquir Chand, Vakil, defended the accused. After evidence was recorded of defence witnesses, the case was adjourned to the 11th instant.

Central-Asia

Frontier Reports.

Central-Asia Situation.

SIMLA, August 8.

Reliable frontier report received here states that the refugees who have recently entered N. E. Persia from Trans Caspia have thrown some light on the situation in Central Asia. Since their advance to Ashkhabad early in July the Turkestan Bolsheviks have not resumed the offensive against the Trans Caspian force which is holding a position on the railway between Ashkhabad and Krasnavodsk.

Bolshevik force Withdrawn.

A part of the Bolshevik force on this front has been withdrawn eastwards probably to oppose the Cossacks who are operating on the Orenburg railway in the vicinity of the Sea of Aral. In Semirechia also the Bolsheviks appear to be hard pressed by a detachment from Kolozak's army which is advancing southwards. Communications with Russia via Orenburg are still closed and the Bolsheviks are in consequence suffering from a shortage of munitions of every kind.

Bolshevik Refugee.

Considerable numbers of Bolshevik refugees have arrived in Merv from Tashkent where a Muselman rising is feared owing to the widespread resentment caused by the forcible conscription of Mahomedans by the Bolshevik authorities, regardless of fitness, age or occupation.

Bokhara Rejects Bolshevik Conscription.

Popular feeling in Bokhara is strongly against the Bolsheviks. Bravin who is a Jew and chief agent for Bolshevik propaganda in Central Asia is believed to have arrived at Herat from Kushk at the beginning of July accompanied by about a dozen other Bolsheviks. The Herat authorities appear to look on him with grave suspicion on account of the way in which the Bolsheviks have treated Mahomedans in Central Asia.

[Un-Corrected]

Mr. Lloyd George and F. M. Foch's

Genius.

LONDON, August 6.

In the House of Commons, Mr. Lloyd George today moved a resolution of thanks. Referring to F. M. Foch, the Premier said that his genius was recognised by friend and foe. The War would have been won without F. M. Foch, but not in 1918 [cheers] and what the winning of the war in 1918 meant to world was difficult to calculate. The gratitude of the civilised world therefore went out to him.

Tribute to Messrs. Asquith and Grey.

The premier paid a notable tribute to Messrs. Asquith and Grey for accepting the challenge of Prussia in 1914, thus saving Britain from shame. We would have been a prosperous but a despised people had we not entered the war. The way in which millions then rallied to our flag, was one of the most thrilling and most inspiring episodes in the history of the world, and would always be associated with the name of Lord Kitchener (Cheers). The dauntlessness of these men ranked with the iron industry of Messrs. Marlborough, or Wellington on land and with daring of seamen of Mr. Drake at sea [Cheers].

Mercantile Marine.

Referring to the Mercantile Marine, the premier said that the horrors they sometimes had to bear were worse than the battlefield. Everywhere on land, on sea and in air, the sustained strain on men was beyond anything in history. Moreover we had fought better and more formidably in 1918 than ever.

Invaluable Services of Women.

He paid a special tribute to the invaluable services of women.

Dominion Contribution.

Regarding contribution of Dominion, they had only to pursue truly the dazzling list of victories won by overseas men, to realise the greatness of their share (Cheers). We rejoice, continued premier as much here as they do, that through valour of their sons they have won a permanent place in the fraternity of nation. (Cheers.)

Indian Remarkable Contribution.

Indians remarkable contribution notable in the east had won her a new claim on our consideration. A claim irresistible, that it ought and must overpower all prejudice and timidity which might stand in the way of her progress (Cheers). The premier eloquently referred to the silent suffering and agonies of the multitudes men and women who bore rack and strain in their homes and concluded that all classes suffered alike. No class can point its finger of reproach at another. The nation whose men and women have shown such splendid qualities in the hour of their country's need, shall get together again in case of a more subtle menace to save their motherland from danger. (Loud cheers)

The nation which supported the liberal and labour leaders were passed unanimously.

American Meat Packers.

LONDON, August 6.

The Washington department of Justice has decided to institute immediate proceedings under anti-trust laws against five leading American meatpackers.

Contributions from Bombay to the Punjab Relief Fund now amount to Rs. 66,800. Sir Dinshaw Petit head the list with Rs. 7,000, Sir Dorab Tata and Praggi Soojee and Co. have each contributed Rs. 5,000 while there are eight contributors of 2,500, three of 200 and ten of 1,000.

వ్యాపార విషయములు.

బియ్యము, జనువనార, క్రుత్తి.

1919 సంవత్సరము జనవరి 1 వ తేదీ మొదలు 12 వ తేదీ వరకు, రంగూనునుండి 2,67,167 టన్నుల బియ్యమును, కత్తానుండి 59,858 టన్నుల బియ్యమును విజేశములందలి ప్రభుత్వముల కెగురుచేసి చేయబడినది. క్రిందటి సంవత్సర మదియే సమయమున రంగూనునుండి 9,48,789 టన్నులును, కలకత్తా నుండి 74,290 టన్నులును వెనుకటియైనవి. రంగూ ను నుండి హిందూదేశపు కేవులకు 1919 జూలై 12 వ తేదీతో అంత్యమున వారమున 29,729 టన్నుల బియ్యము ఎగుమతి చేయబడినది. ఈ మొత్తములో సెక్కు కలకత్తాకు 1956 టన్నులు పంపబడినవి.

* * * * *
1918-వ సంవత్సరమున మనదేశమునందు, ఒక్కొక్క టన్నునకు 400 పానులు చొప్పున 70,09,000 ఛేళ్ల జనువనార కంట మడింపుచేయబడినది. సేపాలుదేశము నుండి వచ్చువాని తోసనా 1917 సంవత్సరమున 89,29,000 ఛేళ్లు వైపు ఉత్పత్తియగునట్లు లెక్కచేయబడినది. సర్వవిధములగు మార్గముల ద్వారా, కలకత్తా కేవులకు 1917 సంవత్సరము జూలై 14 వ తేదీతో అంత్యమున వారమున 24,628 ఛేళ్లును, 1918 సంవత్సరము అదేవారమున 82,968 ఛేళ్లును, 1919 అదేవారమున 42,788 ఛేళ్లును, దిగుమతియైనవి. ఇక కలకత్తాకు వెలుపల నున్న మరల వివిధ యోగము నిమిత్తమయి వైన వివరంబున సంవత్సరములందును, వారములందును, 19,505, ఛేళ్లును, 14,169 ఛేళ్లును, 47,538 ఛేళ్లును దిగుమతి కాబడినవి. ఈసంవత్సరమున జూలై 1 వ తేదీ మొదలు 12 వ తేదీ అఖండము కలకత్తాకు 88,820 ఛేళ్లును, కలకత్తా వెలుపలి యంత్రీకాలకు 88,187 ఛేళ్లును చేరినవి. మొత్తమున కలకత్తా దిగుమతులు 1918-19 సంవత్సరపు లెక్కలతో బోల్చి చూచుచున్నచో నూటికి 47 వంతులు తగ్గుదల కనపట్టుచున్నది. 1917-18 తో బోల్చిచూచుచున్నచో నూటికి 90 వంతులు హెచ్చుదల గనపట్టుచున్నది. ఇక కలకత్తాకు వెలుపల నున్న యంత్రీకాల వివిధ యోగమునకై వచ్చిన సగు 1918-19 తో బోల్చిచూచునూటికి 15 వంతులు అధికముగ నున్నది. 1917-18 తో సరిచూచినపుడు నూటికి 5 వంతులు హెచ్చుగ నున్నది. కలకత్తా చిట్టకాంగు కేవునుండి 1917 సం॥ 14-వ జూలైతో అంత్యమున వారమున 11,149 ఛేళ్లును, 1918 సం॥ 12-వ జూలైతో అంత్యమున వారమున 50,528 ఛేళ్లును, 1919 సం॥ 12-వ జూలైతో అంత్యమున వారమున 82,777 ఛేళ్లును, విజేశములకు ఎగుమతియైనట్లు తెలియచున్నది.

* * * * *
కలకత్తా, చిట్టకాంగు కేవులనుండి యెగుమతియైన మొత్తపునకు 1918-19 తో బోల్చిచూచునూటికి 48 వంతులు తగ్గినది. 1917-18 తో సరిచూచినపుడు నూటికి 265 వంతులు పెరిగినది. 1919 జూలై నెలలో హిందూదేశము నుండి విజేశములకు 1,82,546 ఛేళ్లు వార ఎగుమతియైనవి. 1918 సం॥ జూలై నెలలో నీ యెగుమతులు, 2,37,614 ఛేళ్లును, యుద్ధమునకు బూర్వము 1914 సం॥ అదేమాసమున 1,21,184 ఛేళ్లును ఉండెను.

* * * * *
బొంబాయి కేవులకు 1919 సం॥ జూలై 12 వ తారీఖుతో అంత్యమున వారమున సమగ్రములై లైలు, మార్గములవలన 400 పానుల యెత్తుగల 58,055 ప్రతిఛేళ్లు దిగుమతియైనవి. ఈ ఋతువు మొదలు ఆనగా, కడతిన నెవైబరు నుండియు మొత్తమున 21,97,881 ఛేళ్లు దూది దిగుమతి కాబడినది. ఈ దిగుమతులు 1917-18 సంవత్సరములో 19,87,648 ఛేళ్లును, 1916-17 సంవత్సరములో 27,79,744 ఛేళ్లును, ఉండినవి. 1919 సం॥పు దిగుమతులు 1917 సం॥ము వానితో బోల్చి చూచునపుడు నూటికి 11 వంతులు హెచ్చుదలయు, 1916 వానితో సరిచూచునపుడు నూటికి 21 ఛేళ్లు తగ్గుదలయు, కనపట్టుచున్నవి. 1919 సం॥ము జూలై నెలలో బొంబాయి నుండి 80,215 ఛేళ్లు ఇతర దేశములకు ఎగుమతి చేయబడినవి. ఈ సరకు మొత్తము 1917 సంవత్సరపు దానితో బోల్చి చూచునయెడల నూటికి 38 ఛేళ్లు తగ్గి యున్నట్లు కనుపడుచున్నది. 1919 సంవత్సరము జూలై 10-వ తారీఖున బొంబాయిలో 10,56,000 ఛేళ్ల ప్రతి నిలువయున్నట్లు లెక్కచేయబడినది. 1919 మే నెలలో మనదేశపు ప్రతియంత్రీకాల

బాతీయవిద్యా (ఎన్. పి. ఎస్. ఇ) సంఘము
జూలై నెలకు ఆదాయవ్యయ పట్టిక.
ఆదాయము.

నిలువ	68,205-8-5
సాధారణవిరాళములు	121-4-0
ప్రత్యేకవిరాళములు	370-0-0
ఏతరగతి సభ్యుల	600-0-0
బి	50-0-0
సి	46-7-0
డి	104-8-0
బాతీయవిద్యవారము	192-4-6
కట్టి	298-12-1
పరిశ్రామికులము	186-0-0
పుస్తకములవిక్రయము	13-2-0
(వాతసామగ్రి) విక్రయము	2-8-0
చిల్లర (ఏ)	50-0-0
పుస్తకములవిక్రయము (బి)	68-0-0
ముఖములీకృత (సి)	187-0-0
ఆనామకు (డి)	8-0-0
సాధారణగ్రాంటు మజరా	5-0-0
విజ్ఞప్తికర కాతా (ట్రాన్సుఫర్)	518-0-1
మొత్తము	65,965-7-1

ప్రత్యేకవిరాళములు	
మైలాపురం	రు 140
మంగళూరు	రు 150
త్రైపునిగుళికాళాల	రు 110
	రు 870

వ్యయములు	
పాఠశాలకు, కళాశాలకు గ్రాంటులు (ఇ)	10,417-4-0
ప్రత్యేకకృత గ్రాంటులు	14,068-15-4
సంవిశ్లేషముల గ్రాంటు	601-5-9
పుస్తకముల మజరాలు	750-0-0
ఇండియా బాలభటులు	250-0-0
పుస్తకములు (కచేరి) (బి)	386-8-0
బొత్తగ, పంకాలు, దీపములు	98-0-0
బాతీయవిద్యవారము	296-2-6
8828	17-0-0
బయలు (సి)	2280-0-0
ప్రాంతులు, తెలిగ్రాములు, ఇన్స్పెక్షన్ మనిషిగడ్డ	186-8-8
అయ్యకర్ష	206-12-4
స్త్రీమనరి	728-14-0
కృత్యములపుఖ్యలు	27-0-0
బాంకిఖ్యలు	12-6-8
చిల్లర (ఏ)	125-4-2
ఆనామకు (డి)	9-0-0
నిలువ ధియసాపికలుబాంకి	32,819-8-1
ఇండియబాంకి	8900-8-5
	36,219-11-6
మొత్తము	69,965-7-1

లయందు 5 కోట్ల 80 లక్షల పానుల యెత్తు నూలు కడక బడినది. నుటియు, 3 కోట్ల 70 లక్షల పానుల యెత్తు గుడ్డలు చేయబడినవి. ఈ గుడ్డల విలువ 6 కోట్ల రూపులు. 1918 సం॥ అదియే మాసమున చేయబడిన గుడ్డల ఖరీదు 8½ కోట్ల రూపులు మాత్రమే యుండెను. 1919 సంవత్సరము జూలై 12-వ తేదీతో అంత్యమున వారమున కలకత్తా, బొంబాయి, కరాచి, చెన్నై, కట్టణము, రంగూను కేవులలో విజేశముల నుండి 1 కోటి 20 లక్షల గజముల గుడ్డ దిగుమతియైనది.

* * * * *
1919 సం॥ జూలై 22-వ తేదీ కలకత్తా కేవులో సరకులను నిలువచేయు సర్కారు గడ్డంగులందు 2,70,754 బస్తాల పంచదార నిలువయుండినది. జూలై 18-వ తేదీన బొంబాయి కేవులో 80,000 బస్తాల పంచదార ఉండెను.

* * * * *
1919 సంవత్సరము, జూలై నెలలో మనదేశమునకు 78,98,000 పానుల నిలువగల సరకులు విజేశములనుండి దిగుమతి చేయబడినవి. మనదేశమునుండి ఆహార పదార్థములు, పానీయములు, పొగాకు, వీని ఎగుమతులు తగ్గిపోయినవి. ఇవి తగ్గినను ముడిపదార్థముల యెగుమతులు మాత్రము తగ్గిపోలేదు. హెచ్చియే యున్నది. వీని యెగుమతులు మాములు కన్న 24, 90,000 పాను లధికముగ నున్నవి.

దిగుమతిదారులు ఎగుమతిదారులు కమిషన్ యేజెంట్లు. 1548

బియ్యము, గో నెలు, నూలు, ఆముదము, సెనకాయలు, ధాన్యములు కామధాన్యములు మొదలగు సరకులు, స్వదేశీస్తుల తరపునను, పరాయిదేశీస్తులతరపునను కొనబడి విక్రయించబడును. వివరములు తెలియగోరువారు ఈ విలాసమునకు వ్రాయవలెను.
Pareck & Co., 135 B, Amherest, St, Calcutta.

Seeds & Plants.

నానావిధ చెట్లదీనునులు.

మెడల్లు పొందిన నేలం (గేవ్) మామిడి చెట్లు వంటివి విధమైన చెట్లదీనునులు యింక అనేక విధములయిన మొక్కల దీనునులు నీరు, వాటు, కామగూరలు, విశ్రమముల వరకు విక్రయించబడును. కావలసిన వారు అర్థజాప్తాంతు పంపితే, పటముతో ఇంగ్లీషు తెలుగు క్యాటలాగు పంపుకొనుట కాబులు ఇంగ్లీషులో వ్రాయవలెను.

ఎస్. కె. ఐ. కాదర్ మిరాసాహేబు
(959) విశ్రమములు, మొక్కవర్తకుడు, నేలం.

మలయ చందనము

(1251) సెక్సాగ్నమునకు వశారము మందు పుచ్చుకొనుచున్నట్లు ఎవరిని తెలియదు. అత్యుత్తమ లేకు. పిత్తకారి మున్నగు కఠినశిల్పం వనిలేదు. ఈవ్యవస్థ మేల మామలచందనము ఎటువై తెలుపు, కచ్చ అను మామల విధముల విక్రయము చేయుచున్నాము. దట్ట 1-3 2.0-0 గంధరసపార్శవి, రాజమండ్రి.

ఆరోగ్యభాగ్యము
దీనిని పొందు సన్మార్గమున బట్టి జీవకాళి కేయటకు కలయువారు ఆయుర్వేదసార సంగ్రహమును వైద్య విద్య
అను గ్రంథమును చదువును. కృతం, ఉపాఖ్యతేను.
రాజవైద్య నారాయణజీ కేశవజీ,
27, చీనాబజారు, మదరాసు.

మేలైన పద్దులు 1393

మా పద్దులు, చాల అనుభవముగల తెయిలర్లచే వట్టి బడినవి.
బిల్వోవద్దు 1-కి రప్ప 2-4-0.
డబను 1-కి రప్ప 26-8-0.
కాకివద్దు 1-కి రప్ప 2-8-0.
డబను 1-కి రప్ప 29-8-0.

పద్దులకు వ్రాయునప్పుడు గొంతు కొలత వ్రాయవలెను. 12 పద్దులు ఒకేసారి తెప్పించువారికి 1 పద్దు ఇనాం. బసావియా ప్రేడింగు కంపెనీ, సామలకాదు పేట, మద్రాసు.

చెటిలు, బియ్యము, నూనెయంత్రములలో కల్పితేని నువ్వులనూనె, కొబ్బరినూనెలను వరి శుద్ధముగ తయారు చేయబడును. ధరలు సరఫరముగ నుండును. (1603)

కలసము:—పి. యస్. వెంకటేశ్వరులనాయుడు
మర్చంటు అండు కమిషను ఏజెంటు
బరంపురం గంజాం.

శ్రీమద్భగవద్ గీతారహస్యము
547 అను 1437

కర్తయోగ శాస్త్రము
శ్రీబాలగంగాధర తిలక కృతము
శ్రీ నోరి సుబ్రహ్మణ్య శాస్త్రిచే వరివర్తితము.
ప్రతి 1-కి ధర రూ॥ 3-4-0.
వావిళ్ల-రామస్వామి శాస్త్రులు అండ్ సన్స్,
192, ఎస్.ప్లస్.చే, చెన్నపురి. ఈ.

Karola మలబద్ధమునకు మంచిమందు కరోలా. వాసనలేదు, ఏరుచితేదు, వ్రవపదార్థము, పులితేపురాదు, భేదులు గావు, దినము కాతగిన కాల ప్రవృత్తి సునాయాసము గ అయ్యెలాగున గర్భశోధన గావించును. శీతాను, 1 పాను నీసాలు నీసా 1-3 వెల రూ. 2-8-0, 4-8-0.	Fraser's Lever Tonic శ్రేణుగారి లీవరు టానిక్. పైత్యమునకు మంచిమందు. రోగులకు సంభవించు తల నొప్పికి, అజీర్తికి, చెడిన కార్య మువలన గలుగు బాధలకును, అలవతికును, ఆకలిబాధకును, వికాసవిహీనతకును అరోచిత కును, తల తిరుగుటకును, విసు గునకును, అజీర్ణ భేదికినిమంచిది. నీసా వెల రూ. 1-12-0.	Kuhalti కుల్ హాల్టీ. ఎరువుగా నున్నను నెరసి నను వెంట్రుకలను తక్షణమే మినమినలాడు నలుపుగా గాని గోధుమరంగుగా గాని మార్పు గలదు. సరోఫలితము శాశ్వతము. ఈ సౌల్యావకాష్ట పెట్టె 1-కి రూ. 2-4-0.
--	---	---

W. E. SMITH & Co., Ltd
Pharmaceutical Chemists &
Druggists, Mount Road,
MADRAS.

డబ్లియు. ఇ. స్క్రిట్ అండుకో.,
(లిమిటెడ్)
మందులవ్యాపారులు, మాంటు రోడ్డు
మదరాసు

మందులు గోరునప్పుడు యావత్రిక వేరునుదాహరించ గోరెదము
368

Actina Cures Deafness.
Not merely improves the sense of hearing temporarily as do Electrophones, Ear Drums, etc., but really cures the disease permanently. The secret of Actina's success is that it removes the cause of the disease and that is where it differs from all other treatments.
The principal cause of Deafness is Catarrhal Inflammation of the throat and middle ear and until this is removed the hearing cannot be restored. The powerful vapours emanating from Actina, inhaled through the mouth and nostrils and applied to the eye, course through the delicate nerves and blood-vessels, removing Congestion, stimulating and invigorating and restoring the organs to their normal healthy activity.
Actina is the surest, simplest and most natural cure for Deafness and is just as effective in other Catarrhal diseases, such as Eye Troubles; Hay Fever Asthma; Bronchitis; Headache; Sore Throat; Influenza, etc. Costing only Rs. 25 8 (plus postage etc.) this wonderful instrument should find a place in every home. Booklet entitled "Prof. Wilson's Treatise on Disease," containing useful health advice and full Particulars of our Conditional Trial Offer, post free on request. Write to-day to Rai B. S. Bhandari, M. A., Batala. (India)
Natural Actina Treatment.

వకటన
మహా మహావాక్యము లొక్కండ పెంకటరత్న కవి విరచితములైన అమృతములైన ఈక్రింది గ్రంథములు గలవు. అంభో భాషాభిమాన లేనరైననీగ్రంథముల నచ్చుచేయించడం పెట్టెదలేని పెంకటరత్న కవి కుటుంబమునకు దీనిసంభవనము నానలేని గ్రంథముల విషయమై సర్వస్వార్పణములను బడయగలరు. అందువలన భాషానేతను జేయుటయైన నిర్వచనాన్నిలియందున్న పెంకటరత్న కవిగారి కుటుంబమునకు సహాయము చేయుటయైన రెండు ముక్కలమును గలగ గలవు.
1 శ్రీమతి మాధవము (నాటకము) 2 ఘటి కాచలమహాత్మ్యము (వ్రబంధము) 3 అజామిలో సాఖ్యానము, (యక్షగానము) 4 సత్యనారాయణసామసము (వ్రబంధము.)
ఈ విషయమై వివరములను తెలిసికొన గోరువాడ క్రింది చిరునామాకు వ్రాసికొనవలయును.
పెంకటరత్న కవి గ్రంథములు
ఆంధ్రప్రదేశ్ కాకాచాలము
తెలుగుపట్టి పేర్, చంద్రాను.

మోన పోకుడు
తుక్కువట్టసియకుండ చేయురంగులను తక్కువధరలకు కొని మానపోకుడు.
అట్లు తుక్కువట్టకుండ చేయునది యొక్కటియే.
వెయిలెన్ డెవ్ అండు కంపెనీవారి "బిటు మాస్టిక్ సొల్యూషన్."
Willes Dove & Company's "Bitumastic Solution."
దీనిని సంలెనలకు కప్పులకును నునయోగించుటకు ప్రపంచమందంతట చాల మంచిది. దీనిని సాధారణముగా రైలువే కంపెనీలును మ్యునిసిపలువారు పబ్లిక్ వర్క్సువారు బొగ్గుగనులవారు లోహగనులవారు ప్రపంచమందంతట ఎక్కడ చూచినను వాడుచుందురు. రాలిపోవుటగాని పగిలిపోవుటగాని యుండదు.
వెల రూ. 56-0-0
నోట్ పంపింట్లు:—ది పోల్ ఇండియా ఇండస్ట్రీయల్సు, లిమిటెడ్.
ది రిలయన్సు ఫౌండ్రీ అండు ఇంజనీరింగు వర్క్సు,
తెలపెట్టె నెం. 553 రు,
మదరాసు
389
వైకాపాజిష్టా గోరునప్పుడు ఈప్రతిక వేరుకూడ నుదాహరించ గోరుచున్నాము

అమృతమునకు 1710
ఒక స్క్రిప్టుమేడ్ కార్:ఎస్ బాయిల్ 18 గట్టముల
వనరుగలది. వెల రూ. 8000
ఒక స్క్రిప్టుమేడ్ కార్:ఎస్ బాయిల్ ఒక ఇంగ్లీషు మేడ్ స్క్రిప్టు
ఇంజన్. వెల రూ. 1500
ఒక స్క్రిప్టుమేడ్ కార్:ఎస్ బాయిల్ 7 గట్టముల
వనరుగలది. వెల రూ. 8000
డబ్బు, కాలిక్టర్.
Apply to- Dutts, Calicut.
National Psycho Physical Culture University College.
WANTED - STUDENTS
Fees Moderate, Apply for Particulars to:- Prof. B. RAMAJOGA RAO,
7, Thambu Chetty Street, Madras.
కారణంబు:—ఇది శ్రీధర్మబోధిని యానా శాఖకము.
సంఘదూరాచార సంస్కరణమునకు మార్గ మిందునాశుబదినది.
అంతర జదివితీరవలయును వెల 0-4-0 పోస్టేజీ వేలు
అంధప్రతికాకాచాలము, 7 తెలుగుపట్టిపేర్, మదరాసు.
160 పుటల పుస్తకము ఉచితము
అంగ్లమున కాశ్వరణమునకు పొందుకు స్వా
భావికమైన కొన్ని విధులను అనుసరించుటవలననే కలు
గుచున్నది. ఈ ఉత్తమునైన పుస్తకము అంగ్లమున
మును కలుగజేసి కేరీరసాఖ్యమున దృఢగాత్రమును. ఆ
యొక్కవృద్ధిని ఇప్పించును. ఈ పుస్తకము ఇతరముగా
నీయబడును. పోస్టుచార్జీయు మే మే భరింపి పంపెద
ము. వెంటనే వ్రాయగోరెదము. (219)
వైద్యశాస్త్ర మణిశంకర్ గోవిందజీ,
అరంకనిగనా పోస్టాఫీసు, 157, బాబ్జే, మద్రాస్
చంటి బిడ్డ (1609)
ఇంతు శిశుసోమము, దాది, పోతపాళ, బాలగోగ
ములు, చికిత్సలు వివరింపబడినవి. దాక్టర్ ఆచంట - లక్ష్మీ
కలిగారు బి. ఏ. ఎం. బి. సి. ఎమ్. గ్రంథకర్త. వెల రూ. 1-
విజ్ఞానచంద్రికాబుక్ షిపో, మాంటురోడ్, మద్రాస్.
వాళ్ళవు వేంకటాచలవణ్ణితులవారి
ఆయుర్వేదీయ సిద్ధావధములు.
1. లక్ష్మీవిలాసరసము:—లక్ష్మీదలకుల శ్లేశు లోగులు
ఈ లక్ష్మీవిలాస రసమువలన నిరోగులై యున్నార. ఒక
జుక లక్ష్మీవిలాస రసముగల నీసా తమయొద్ద నుండేదే
శ్లేశులకు శర్మోత్తమునైన సిద్ధావధము వేంకటేశ రచన కాశ్చ
లకోమముగ బల్కుగలరు. దినద్వారము, మాదిరి శాస్త్రక
బద్ధములు, నన్నిపాతము వెంటదలచి తప్పక నులుచును.
నీసా 1-2 1-0-0, 5-2 1 ఇళాం. (594)
2. శ్రీనివాస రైలు:—శ్లేశు గడ్డకును, సంకుల నొప్పి
సోపుటకు మంచిమందు. నీసా 1-2 0-8-0, 5-2 1 ఇళాం.
3. శైక్వాన రాసనం:—దీనిని నేనింపినప్పటినుండియే
ముత్రమును కట్టక (కలరా) వాంతిభేది, కీరభేది, అతర్ల
భేదులు నులుచు కాగలరు. నీసా 1-2 1-0-0, 5-2 1 ఇళాం.
4. శాంకుతోదయము:—పిడ్డలకు బలహీన; తియ్యక
తుండు. మంచము, మలబద్ధము, అతర్ల భేది, కృశకర్మము, కడు
ప్రశ్నికలుండుట, అకలితేకుండుట వెంటదలచి నులుచుచు
కెట్లము పుష్టిగలవారగుదురు. నీసా 1-2 0-13-0, 5-2 1 ఇళాం.
5. శోకామయవార కస్తూరిమృతము:—పిడ్డలకు వంతు
పుడునుడివనానికి, బాలింకిలకు ఉత్తమ గుళు
దాది. మందము, తడికలు, దగ్గు, బాతర్లము, కీర
వాతం, బొర్మబాయువు, మలబద్ధం, శ్లేశం,
తియ్యరము, దుర్బలము మొదలగు యింక
కొలక లోగములను గుంచునేమును. (201)
550 పోస్టాఫీసు నీసా 0-4-0
శిశులకు కర్మతో 5-2 1-5-0
" " 12-2 2-18-0
" " 25-2 5-5-0
మరి వాడముతో మాడ నుదాహరణు లేనగున కంకణమును
2 నీసా కాపుర వైద్యశాల, సునూరు.

